

ΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ ΤΩΝ ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΩΝ ΤΟΥ ΣΤΑΔΙΟΥ

ΕΥΡΙΠΙΔΗ

ΕΚΑΒΗ

ΤΡΑΓΩΔΙΑ

ΒΑΛΜΕΝΗ ΣΕ ΝΕΟΥΣ ΣΤΙΧΟΥΣ

ΑΠΟ ΤΟΝ

ΑΠΟΣΤΟΛΟ ΜΕΛΑΧΡΙΝΟ

ΑΘΗΝΑ

1927

ΕΥΡΙΠΙΔΗ

ΕΚΑΒΗ

ΤΡΑΓΩΔΙΑ

ΒΑΛΜΕΝΗ ΣΕ ΝΕΟΥΣ ΣΤΙΧΟΥΣ

ΑΠΟ ΤΟΝ

ΑΠΟΣΤΟΛΟ ΜΕΛΑΧΡΙΝΟ

ΑΘΗΝΑ

ΣΗΜ.— Γιά τήν παράσταση τοῦ ἔργου πρέπει νά ζητηθεῖ
ἡ ἄδεια ἀπό τή Διεύθυνση τοῦ θεάτρου Κοτοπούλη.

ΤΥΠΟΙΣ Κ. Γ. ΜΑΚΡΙΔΟΥ ΚΑΙ Ι. Α. ΑΛΕΥΡΟΠΟΥΛΟΥ
12, ΟΔΟΣ ΑΚΑΔΗΜΟΥ, 12
1927

Γιέ τοῦ Μνησάρχου, ἐσὺ πῶχεις παλέφει
μὲ ἴδιαν δομῆ μετὸ κορμὶ καὶ μετὴ σκέψη,
ἔλα ἀπ' τοὺς πεθαμένους. Μιὰ φορὰν ἀκόμα
σὲ ἀγῶνα σέγκαλῶ στὸ ἴδιο τὸ χῶμα.

Ξαῖρε τοῖ ἐγὼ δὲν ἔμαθα νὰ σκύβω
καὶ ἀνάλαφρος πετιέμαι μετὸ στίβο.

Δὲ μῆσκαψεν ἡ σκέψη μου, οὔτε ἡ ἔνοια,
τὰ χέρια μου εἶναι πάντα σιδερένια

καὶ στὰ μαλλιά μου τὰ δασά, τὰ κορακάτα,
θρασομανοῦν τρίδιπλα ἐφήβων νιάτα.

Ὁ ἀγῶνας δὲ μετὸ σιάζει θά τὸν πάρω.

Ἐμὲ οἱ παποῦδες μου παλέψαν μετὸ Χάρο

κῆμαθαν πῶς δὲν ἔχουν τὰ στοιχειὰ συμπῶνια
σὰ χαροπάλενα σὲ μαρμαρένια ἀλώνια.

Ἡ νίκη μου νίκη σου θάνατι ὡστόσο,
ἀπὸ ἡσκιο, ἀθάνατε, ζωὴ πάλι ἂν σοῦ δώσω.

Κι ἂν νικηθῶ δὲ θά ζητήσω χάρη,

Ἄς σκοτωθῶ στοῦ ἡλίου τὸ φῶς, σὰν παληκάρι.

ΠΡΟΣΩΠΑ

Ο ΗΣΚΙΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΥΔΩΡΟΥ
ΕΚΑΒΗ

ΧΟΡΟΣ ἀπὸ Τρωαδίτισσες σκλάβες

ΠΟΛΥΞΕΝΗ κόρη τῆς Ἑκάβης

ΟΔΥΣΣΕΑΣ

ΤΑΛΘΥΒΙΟΣ κήρυκας

ΒΑΓΙΑ τῆς Ἑκάβης

ΑΓΑΜΕΜΝΟΝΑΣ

ΠΟΛΥΜΗΣΤΟΡΑΣ, βασιλέας τῆς Θράκης

ΑΦΩΝΑ ΠΡΟΣΩΠΑ :

*Ακόλουθοι, σκλάβες, παιδιά τοῦ Πολυμήστορα

ΥΠΟΘΕΣΗ

Ἵστερα ἀπὸ τὸ πάρομο τῆς Τροίας φεύγοντας οἱ Ἕλληνες ἄραξαν στὴν ἀντικρινὴ χερσόνησο τῆς Θράκης, ὅπου βασιλεὺς ὁ Πολυμήστορας. Ἐκεῖ τότε φανερώθηκε ὁ ἥσκιος τοῦ Ἀχιλλέα καὶ τοὺς μπόδισε νὰ ξεκινήσουν ζητώντας νὰ κάμουν θυσία στὸν τύμβο τοῦ τῆν κόρη τοῦ Πριάμου Πολυξένη. Οἱ Ἕλληνες ἐβγαλαν ἀπόφαση μὲ ψῆφο νὰ τὴ σφάζουν ἐπάνω στὸν τάφο τοῦ ἥρωα, ἔστειλαν τὸν Ὀδυσσεά στὴν Ἑκάβη γιὰ νὰ πάρει τὴν κοπέλλα· κ' ἐκεῖνος πῆγε καὶ τὴν πῆρε. Σὰν τὴν ἔσφαξαν, ἡ Ἑκάβη ἔστειλε στὴν ἀκρογιαλιά μιὰ βάγια τῆς νὰ φέρει νερὸ γιὰ λούσιμο τῆς νεκρῆς Πολυξένης. Ἡ βάγια βρῆκε στὸ γιὰλὸ ξεβρασμένο τὸ κουφάρι τοῦ Πολυδώρου ποὺ ὁ πατέρας τοῦ ὁ Πρίαμος μὲ πολὺ χρυσάφι τὸν εἶχε στείλει κρυφὰ στὸν Πολυμήστορα. Ἐκεῖνος ὁμως σὰν ἔμαθε τὸ πάρομο τῆς Τροίας τὸν ἔσφαξε καὶ τὸν πέταξε στὴ θάλασσα γιὰ νὰ κρατήσῃ αὐτὸς τὸ βιός. Σὰν τὸν βρῆκε ἡ δούλα τὸν σήκωσε καὶ τὸν πῆγε στὴν Ἑκάβη· ὅταν γνώρισε ἡ Ἑκάβη τὸν Πολύδωρο τῆς πῆρε ἢ συμφορὰ τὸ νοῦ καὶ γιὰ νὰ ἐκδικηθῇ τὸν Πολυμήστορα τοῦ στήνει αὐτὴν τὴν παγίδα :

Στέλνει τὴ δούλα τῆς στὸν Πολυμήστορα καὶ τὸν καλεῖ ν' ἀρθεῖ μαζὺ μὲ τὰ παιδιά του. Τοῦ λέει πὼς τὸν κάλεσε γιὰ νὰ τοῦ φανερώσῃ τάχα τοὺς θησαυροὺς πῶχει κρυμένους στὸ Ἴλιο καὶ τὸν βάζει μέσα στὴ σκηνὴ λέγοντάς του ὅτι καὶ ἄλλα καλὰ ἔχει νὰ τοῦ δώσει ποὺ ἔχει φευγατισμένα ἀπὸ τὴν Τροία. Μόλις μπῆκε ὁ Πολυμήστορας τὸν τυφλώνει καὶ σφάζει τὰ παιδιά του μὲ τὴ βοήθεια τῶν γυναικῶν ποὺ ἦταν κρυμένες πλῆθος μέσα στὴ σκηνή. Καὶ ὅταν ἕστερα ὁ Ἀγαμέμνωνας τοὺς δίκασε καὶ ὁ Πολυμήστορας προφασίσθηκε πολλὰ ψέματα γιὰ τὴ σφαγὴ τοῦ Πολυδώρου, ἡ Ἑκάβη κέρδισε τὴν κρίση γιὰ τὴν ἀπόδειξε πὼς γιὰ χάρι τοῦ χρυσαφιοῦ καὶ ὄχι γιὰ τὸ λόγο ποὺ προφασίζονταν ὁ Πολυμήστορας σκότωσε τὸ γιὸ τῆς. Καὶ σὲ τοῦτο συμφώνησε καὶ ὁ Ἀγαμέμνωνας.

Τὸ δράμα γίνεται στὴν ἀντικρινὴ ὄχθη τῆς Θρακικῆς χερσονήσου καὶ ὁ χορὸς εἶναι ἀπὸ σκλάβες Τρωαδίτισσες ποὺ βοηθοῦν τὴν Ἑκάβη.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Ο ΗΣΚΙΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΥΔΩΡΟΥ

Ἦρθα ξεφεύγοντας ἀπὸ τῆ νεκροχώρα
κι' ἀπὸ τοῦ σκοταδιοῦ τίς πόρτες, ὅπου,
ἀπ' τοὺς Θεοὺς παράμερα, κάθεται ὁ Ἄδης,
ἐγώ, ὁ Πολύδωρος, τῆς κόρης τοῦ Κισσέα
Ἐκάβης γέννα, μὲ τὸν Πρίαμο πατέρα,
ποῦ τῶν Φρυγῶν ἡ πόλη, ὡς ἦταν φόβος,
ἀπὸ κοντάρι Ἑλληνικὸ νὰ πέσει,
δείλιασε, κι' ἀπ' τῆς Τροίας μὲ φευγατίζει
τὰ χώματα, στοῦ Πολυμήστορα τὸ σπίτι,
τοῦ φίλου μας θρακιώτη, ποῦ τὸν κάμαρ σπέρνει
τὸν καρπερὸ τῆς Χερσονήσου, κυβερνώντας
ἀλογατάρη λαὸ μὲ τὸ κοντάρι.
Καὶ στέλνει βιὸς κρυφὰ μαζύ μου πλήθιο,
ὁ κύρης μου, ποῦ τὰ τειχιὰ τοῦ Ἴλιου ἂν λάχει
καὶ χαλαστοῦν, τὰ ζωντανὰ παιδιὰ του,
μὴ στερηθοῦν τὴν καλοπέρασή τους.
Κι' ὁ πιὸ μικρὸς ἀπ' τὰ παιδιὰ τοῦ Πριάμου ἤμουν.
γιαυτὸ κι' ἔξω ἀπ' τὴ χώρα του κρυφὰ μὲ στέλνει,
γιατὶ μήτε ἄρματα ἤμουν ἄξιος νὰ βαστάξω,
μήτε σπαθὶ στὸ ἀμέστωτό μου χέρι.
Κι' ὀρθόστητα ὅσο τὰ τειχιὰ τῆς χώρας
κι' ἀχάλαστοι στῆς Τροίας τὸ χῶμα οἱ πύργοι,
κι' ὁ Ἐκτορας ὁ ἀδερφός μου στὸ κοντάρι
καλότυχος, σιμὰ στὸ φίλο τοῦ σπιτιοῦ μας,

τὸ θρόακα καλοζωίζοιμον καὶ ξεπετοῦσα
σὰ θραφερὸ βλαστάρι ὁ δόλιος. Μὰ ὅταν χάθη
ἡ Τροία κ' ἡ ψυχὴ τοῦ Ἔκτορα μαζί τις
κι' αὐτὸ τὸ τζάκι μας γκρεμίστη κι' ὁ γονιὸς μου
πέφτει στὸ θεόχτιστο βωμό, σφαγμένος
ἀπ' τὸ φονιὰ γιὸ τοῦ Ἀχιλλέα, μὲ σκοτώνει
γιὰ τὸ χρυσάφι, ὁ φιλεμένος τοῦ πατέρα,
τὸν ἔρμο, καὶ νεκρὸ ρήχνει στὸ κῦμα,
γιὰ νὰ κρατεῖ τὸ βιὸς αὐτὸς στὸ σπιτικό του.
Καὶ στὸ ἀκρογιάλι κείμεται, ἀφοῦ πρώτα
στὴν τρικυμία, σὲ κῦμα πλήθιο ἀνακυλιόμον
ἀκλαφτος, ἄθαφτος καὶ πάνωθε χοιμίζω
στὴν ἀκριβὴ μάνα μου Ἐκάβη, τώρα
ποῦ τὸ κουφάρι μου τὸ ἀπάριασα ρημάδι.
Αἰθερολάμνω τρίμερος. Τρεῖς μέρες
πατεῖ κ' ἡ ἔρμη μάνα μου τὸ χῶμα τοῦτο
τῆς Χερσονήσου, ἀπ' τὴν Τροία φερμένη.
Κ' ὄλοι οἱ Ἀχαιοί, μὲ ἀραγμένα πλοῖα, σὲ τούτης
τῆς χώρας τοὺς γιαλοὺς κάθονται, ἀργοί, δεμένοι,
γιατὶ πὰ στὸ ταφόχωμά του ἐφανερῶθη,
ὁ Ἀχιλλεὺς καὶ μπόδισε τᾶρμεγα ὅλα
τὰ Ἑλληνικά ποὺ ἔβαλαν πλώρη στὴν πατρίδα.
Ζητᾶ τὴν ἀδερφή μου Πολυξένη,
θυσία καλόδεκτη καὶ τίμηση τοῦ τάφου.
Καὶ θὰ τὸ λαβεῖ, δίχως δῶρο δὲ θὰ μένει
ἀπὸ τοὺς φίλους του. Κ' ἡ Μοῖρα φέρνει
νὰ σκοτωθεῖ τὴ μέρα τούτη κ' ἡ ἀδελφὴ μου.
Κ' ἡ μάνα μου τοὺς δυὸ νεκροὺς τῶν δυὸ παιδιῶν της,
τῆς δόλιας κόρης της θὰ ἰδεῖ καὶ τὸ δικό μου.
Τὶ θὰ φανῶ μπρὸς σὲ μιᾷς βάγιας πόδια ὁ ἔρμος,
στὴν παραφορὴ τοῦ γιαλοῦ, ταφὴ νὰ λάχω

Ἀπ' τοὺς μεγαλοδύναμους τοῦ κάτω κόσμου
ζήτησα τάφο ν' ἀξιοθῶ καὶ στής μανούλας
νὰ πέσω τὰ χέρια. Κ' ἡ δέησή μου ἀκούστη.
Μεριοῶζω, νὰ περάσει ἡ γρηά μου Ἐκάβη,
ποῦ ἀνασηκώνει τοῦ Ἀγαμέμνονα τὴν τέντα
νᾶβγει, ἀπ' τὸ νεκροφάνταγμά μου ἀλαφιασμένη.
Ἄλοιμόνο, μάνα μου. Μὲς ἀπὸ παλάτια
βασιλικά. τῆς σκλαβιάς εἶδες τὴν ἡμέρα.
Σᾶβγαλε ἡ πρώτη σου χαρὰ σὲ λύπη τώρα
καὶ κάποιος θεὸς τὸν ὄλεθρο σοῦ φέρνει,
νᾶντιζυγιάσει τις παλιές καλές σου μέρες.

(Ἀνοίγει ἡ θύρα τῆς τέντας καὶ βγαίνει
ἡ Ἐκάβη θλιμμένη. Τὴν κρατοῦν ἄλλες
σκλάβες τρωαδίτισσες νὰ μὴν πέσει.)

ΕΚΑΒΗ

Σῦρτε παιδοῦλες τὴ γρηά. Φέρτε με ἔξω.
Βασταχτή, τρωαδίτισσες, τὴν ὑμὸσκλαβη φέρτε,
ποῦ σᾶς ἦτανε πρώτα βασίλισσα.
Πᾶρτε με, φέρτε με, προβοδάτε, σηκῶστε με,
πιάνοντάς με ἀπὸ τὸ χέρι τὸ γέρικο.
Κι' ἐγώ, σὲ στραβὸν ἀκουμπώντας ραβδί
τοῦ χεριοῦ, τὸ ἀργόποδο βιάζω περπάτιμα.
Ὡ οὐρανέ, ποῦ ἀστράφτεις. Νύχτα σκότεινη!
Τάχα γιατί νὰ ξεπετιέμαι νυχτοπάρωρα,
ἀπὸ ἡσκίων σκιαχτρα; Ὡ καλοκυρά μου Γῆ,
ὄνειρων μαυροφτέρουγων γεννήτρα,
τὴν ὑπνοφανατασιά μου ρήχνω πίσω μου.
(κάμει χειρονομία)
Μὲ τάρραξε μὲς τὴν καρδιά τῆς νύχτας
ὄνειρο μαῦρο γιὰ τὸ ἀγόρι μου,
ποῦ μοῦ ἀναγιώνεται σωζούμενὸ στὴ Θροάκη

καὶ γιὰ τὴν ἀκριβὴ μου κόρη Πολυξένη.
 Μὲ ἰδέασε πὼς μοῦ δηλεῖ κακό.
 Ὡ Θεοὶ τοῦ κάτου κόσμου, τὸ παιδί μου σῶστε μου,
 τὸ στερνοπαίδι κι' ἀποκοῦμπι μου,
 ποὺ κάθεται στὴ χιονοσκεπαστὴ τῆ Θράκη,
 στὴ φύλαξη τοῦ φίλου τοῦ γονιοῦ του.
 Θὰ μᾶς πλακώσει κάποιο ξαφνικό,
 κι' ἀχὸς μυρολογιοῦ θαρθεῖ γιὰ τὶς μυρολογήτρες.
 Ἔτσι ποτὲς δὲ μοῦ ἦταν ἀφευγάτιστος
 ὁ φόβος ἀπ' τὰ φρένα μου κι' ὁ τρόμος.
 Ποῦ νὰ ἰδῶ τάχα, Τρωαδίτισσες,
 τὸν Ἐλενον ἢ τὴν Κασάντρα,
 μὲ τὴν μαντέφτρα τοὺς ψυχὴ,
 νὰ ξεδιαλύνουν τὰ ὄνειρά μου ;
 — Εἶδα λαφίνα πλουμερὴ σὲ νύχι νὰ σπαράζει
 λύκον αἱματόβαφο, ἀρπαγμένη,
 μὲ βιὰ μὲς ἀπ' τὴν ἀγκαλιά μου, ποῦταν τοῦ κλαμοῦ.
 Κι' ἄλλο κᾶτι τρομάζει με : Ὁ ἦσκιος τοῦ Ἀχιλλέα
 στοῦ τάφου του ἦρθε τὴν κορφή κι' ἐξήτα,
 κάποιαν ἀπ' τὶς πολυπαθεῖς τρωαδίτισσες,
 γιὰ τάμα.
 Ἀπ' τὴν παιδοῦλα μου, ἀπὸ τὴ δική μου κόρη,
 προσπέφτω σας Θεοί, τὸ κακὸ διῶξ' τε.

ΠΑΡΟΔΟΣ

ΧΟΡΟΣ

Τρεχάτη ξέφυγα σὲ σένα, Ἐκάβη,
 φευγάτη ἀπ' τὶς σκηνὲς τῶν ἀφεντάδων,
 ποὺ ἔλαχα μὲ λαχνὸ καὶ ξερημμένη
 σκλάβα εἶμαι κι' ἀπ' τὴ χώρα ξεορισμένη
 τῆς Τροίας μὲ τὸ χαλὸ τοῦ κονταριοῦ,

μὲ τὸ κοντάρι ἀπὸ Ἀχαιοὺς κυνηγημένη.
 Κανένα πόνο δὲ σοῦ ξαλαφρώνω,
 μόνο μαντάτου θλίβερου τὸ βάρος φορτωμένη,
 σὲ σένα ἦρθα, κερά, πίκρας διαλάλης.
 Βγῆκε ἓνας λόγος πὼς στὴ σύναξή τους,
 οἱ Ἀχαιοὶ βουλήθηκαν θυσία νὰ κάμουν
 στὸν Ἀχιλλέα τὴν κόρη σου. Νὰ ξέρεις
 πὼς στὴν κορφή τοῦ τάφου του πατῶντας
 ἐφανερώθη μὲ ἄρματα κατάχουσα,
 κᾶχι βαστούμενα τὰ πλεούμενα,
 τὰ πελαγόδρομα, ποὺ τεντωμένα ἐκράτουν
 στὰ σκοινιά τὰ πανιά τους
 καὶ τέτοια λόγια τοὺς ἀνάκραζε :
 « ὦρα καλή ! Γιὰ ποῦ, Δαναοί μου,
 καὶ δίχως τίμηση μοῦ ἀφήνετε τὸν τάφο ; »
 Κύματα κι' ἀντιμάχονται, ἀνέμοι καὶ μαλώνουν
 οἱ πολεμάχοι οἱ Ἕλληνες. Καὶ δίγνωμη χωρίζει
 τὸ στράτευμα βουλή : Σὲ ἄλλους νὰ δώσουν
 στὸ μνήμα του σφαχτό καὶ σὲ ἄλλους ὄχι ἐδόκει.
 Καὶ γιὰ καλὸ δικό σου ἀγωνιζόταν,
 ὁ Ἀγαμέμνωνας, ὅπου κρατεῖ ψηλὰ τὴν κλίνη
 τῆς ἀλαφροήσκιωτης μαντέφτρας. Μὰ κ' οἱ δύο
 γιοὶ τοῦ Θεσέα, τῆς Ἀθήνας τὰ βλαστάρια,
 ἔβγαλαν λόγο καὶ μιλήσαν μὲ μιὰ γνώμη :
 Τὸν τάφο τοῦ Ἀχιλλέα νὰ ράνουν
 μὲ νιᾶτα αἱμάτου, καὶ τὴν κλίνη τῆς Κασάντρας,
 εἶπανε πὼς ψηλότερα δὲ βάζουν
 ποτὲς ἀπ' τὸ κοντάρι τοῦ Ἀχιλλέα.
 Καὶ στῆς συνέριας τὴν ὁρμὴ μὲ ἀντίλογο στὸ λόγο,
 ἰσοδυναμίζαν στὸ ναι καὶ στὸχι, ὡς που ὁ λαοπλάνος,
 ὁ γλυκομίλητος, πολύγνωμος, πολυλογάς,

γιός τοῦ Λαέρτη φέρνει στὰ νερά του
τὸ στράτευμα, μὴ λάχει κι' ἀψηφίσουν
τὸν κάλλιο μὲς ἀπ' ὅλους τοὺς Δαναούς
γιὰ σκλάβας σφάξιμο.

Γιὰ νὰ μὴ λείει κατόπι κάποιος,
στὸν κάτω κόσμο, ὅπ' τοὺς ἀποθαμένους :
Στὸ μισεμό τους ἀπ' τῆς Τροίας τοὺς κάμπους
ἀχάριστοι φανῆκαν οἱ Δαναοὶ
στοὺς Δαναούς, ποὺ χάθηκαν γιὰ τὴν Ἑλλάδα.
Κῆρυχεται, ὅπου καὶ νᾶναι, ὁ Ὀδυσσεύς
νὰ σοῦ ἀνασπάσει τὴν παιδούλα ἀπὸ τὸν κόρφο
μὲ βιά κι' ἀπὸ τὸ γερικὸ σου χέρι.
Ἄλλ' ἄμε στοὺς ναοὺς, στοὺς βωμοὺς τρέχα
καὶ πέσε στοῦ Ἄγαμέμνονα τὰ γόνα
ικέτισσα. Τοὺς Θεοὺς παρακαλέσου
τοὺς ἐπουράνιους καὶ τοῦ κάτω κόσμου.
Κ' ἢ δέησή σου ἢ μακριὰ θὰ διώξει
ἀπὸ τὴν ἄμοιρή σου κόρη τὸ κακό,
ἢ θὰ φτάσεις νάγναντέψεις τὴν παρθένα
πίστομα στὸ ταφόχωμα πεσμένη,
βαμένη στὸ αἶμα καὶ γιὰ τραχηλιά της,
χουσόπλουμη, ν' ἀστράφτουν μαῦρες στάλες.

ΕΠΕΙΣΟΔΙΟ ΠΡΩΤΟ

ΕΚΑΒΗ

Ὠϊμέ, σέμὲ τὴν ἔρημη ! Σὰν τί νάντιβοήσω
Ποιὸ θρηῆνο καὶ ποιὸ ἀντίθρηνο :
Θλίβερη, στὰ θλιμμένα γερατειά μου,
σὲ ἀβάσταχτη σκλαβιά καὶ σὲ ἀνυπόφερτη.
Ἄλοίμονο, ποιὸς θὰ μὲ διαφεντέψει :
Ποιὰ τάχατες γενιά : ποιὰ χώρα :

Χαιμένος πιά κι' ὁ γέρος μου κι' ἄφαντα τὰ παιδιά μου
Ποιὸ δρόμο ἔδω νὰ πορευτῶ : Τάχατε αὐτόν ; ἢ ἐκεῖνον :
Ποῦ νὰ διαβῶ ; σὰν καὶ ποιὸς Θεὸς ἢ δαίμονας
θὰ γίνει βοηθός μου :

Ὡ τραωδίτισσες, μηνύτρες συφορᾶς, κακομηνύτρες !
Μὲ ἀποπεθάνατε, μὲ πεθάνατε.
Δὲν ποθῶ πιά στὸ φῶς νὰ ζήσω.

Ὡ ἔρμο πόδι, σύρε με, σύρε τὴ γρηά
μὲς τὴν αὐλὴν ἐτούτη. Ὡ θυγατέρα,
παιδί μάνας βαριόμοιρης, ἔβγα ἔξω,
ἔβγα ἔξω ἀπ' τὴ φωλιά σου κι' ἄκου τῆς μανούλας,
κόρη μου, τὴ λαλιά. Νὰ μάθεις
σὰν ποιὰ σὰν ποιὰ νάκούστη διαβοῆ
γιὰ τὴ ζωούλα σου, ψυχὴ μου.

ΠΟΛΥΞΕΝΗ

Ὠϊμέ μάνα, μανούλα μου. Τί μοῦ μυρολογᾶς :
Σὰν τί καινούργιο διαλαλῶντας
ἔξω ἀπὸ τὴ φωλιά μου μὲ ξεπέταξες
σὰν τὸ πουλὶ τὸ σαστισμένο :

ΕΚΑΒΗ

Ἄλοίμονό μου, κόρη μου.

ΠΟΛΥΞΕΝΗ

Σὰν τί μοῦ κακομελετᾶς, πρωτᾶξάφνο κακό :

ΕΚΑΒΗ

Ἄλοίμονο, στὴ ζωούλα σου.

ΠΟΛΥΞΕΝΗ

Μολόγα το. Μὴ μοῦ τὸ κρύβεις πιότερο,
Σκιάζομαι. Σκιάζομαι, μανούλα.
Γιατί μοῦ ἀναστενάξεις τάχα :

ΕΚΑΒΗ

Παιδάκι μου, παιδί μάνας βαριόμοιρης,

ΠΟΛΥΞΕΝΗ

Σάν ποιὸ μοῦ φέρνεις μήνυμα :

ΕΚΑΒΗ

ἽΟλη ἡ Ἄργίτικη φυλὴ βάλθηκε μὲ μιὰ γνώμη
στὸν τάφο τοῦ Ἄχιλλέα νὰ σὲ σφάζει.

ΠΟΛΥΞΕΝΗ

Ἄλοι σ' ἐμέ, καὶ πῶς μοῦ ξεστομίζεις,
τέτοιο ἀμελέτητο κακό. Ἰδέασέ με.
Φανέρωσέ το μάνα.

ΕΚΑΒΗ

Λόγο θὰ πῶ, παιδούλα μου, πικρόλογο
Μοῦ ἤρθε μαντάτο πῶς βουλήθηκαν οἱ Ἄργῖτες
γιὰ τὸ χαμό σου.

ΠΟΛΥΞΕΝΗ

ἽΩ κακὸ πῶπαθες, βαριόμοιρη
μάνα, τὰ βάσανα ζωσμένη.
Σάν ποιὸ, σάν ποιὸ καὶ πάλι χαλασμό,
ἀνομολόγητο, ὀργισμένο,
σοῦ φέρνει κάποιος δαίμονας ;
Ποτές μου πλέον ἐγώ, ἡ παιδούλα σου, ποτές μου,
ἡ ἄμοιρη, στὰ γερατειά σου τᾶμοιρα
δὲ θὰ μπορῶ
μαζί σου στὸ ζυγὸ νὰ καματέβω.
Γιατί, σάν τὸ βουνόθρεφτο τὸ ἀγρίμι,
ἐμέ, τὸ δόλιο σου δαμάλι, δόλια,
θὰ ἰδεῖς ἀπὸ τὸ χέρι σου ἀρπαγμένη
νὰ ροβολᾶω λαιμοκοπημένη
στὸν κάτω κόσμο, στοῦ Ἄδη τὸ σκοτάδι

καὶ μὲ τοὺς πεθαμένους ν' ἀραχναῖζω,
ἡ ἄραχλη.

Μονάχα ἐσὲ τῆς ἄμοιρης, μύρομαι τῇ ζωῇ,
μὲ θρῆνο ἀπαρηγόρητο.

ἽΌσο γιὰ ἐμὲ δὲ θὰ κλαφτῶ γιὰ τῇ ζωῇ μου,
ζωῇ τῆς ἐρημιάς καὶ τῆς ἀκλέριας.

ἽΗ κάλλια μοῖρα εἶναι γιὰ μένα ἔ θάνατος.

(Πέφτει θρηνητικῶς στὴν ἀγκαλιὰ τῆς Ἐκα-
βης. Φαίνεται ὁ Ὀδυσσεύς μὲ τὴν ἀκολουθία του).

ΧΟΡΟΣ

Νά, ἽΕκάβη, ὁ Ὀδυσσεύς. Γοργόποδος φτάνει,
κάποιο μήνιμα νέο νὰ σοῦ φανερώσει.

ΟΔΥΣΣΕΑΣ

Κερά, θαρῶ, τοῦ στρατοῦ πῶμαθες τῇ γνώμη
καὶ τὶ ψηφίσαν. ἽΑγκαλὰ θὰ μιλήσω.

ἽΕβγαλαν κρίση οἱ Ἄχαιοὶ τὴν Πολυξένη,
τῇ θυγατέρα σου θυσία νὰ προσφέρουν
στοῦ Ἄχιλλέα τὸ ταφόχωμα. Μαντατοφόρο
γι' αὐτὸ τάξαν ἐμὲ καὶ συνοδεία τῆς κόρης
κ' ἔχουν πρωτότιμο στὴν τελετὴ διορίσει
καὶ θυσιαστή, τὸ ἀγόρι τοῦ Ἄχιλλέα.

Ξαίρεις πῶς θέλω νὰ φερθεῖς ; Μὴ σὲ ἀνασπάσουν
μὲ βιά, μήτε νὰ παραβγεῖς μεμὲ στὰ χέρια.
Κατάλαβε σάν ποιὰ εἶναι ἡ δύναμή σου,
σὲ ποιὰ κατάντια βρῖσκεσαι. Στὶς συφορές μας
θᾶναι καλό, νὰ μὴ μᾶς λείπει ἡ γνώση.

ΕΚΑΒΗ

ἽΌμὲ, φαίνεται πλάκωσε βαρὺς ἀγώνας,
γεμάτος γόους κι' ὄχι στέρφος ἀπὸ δάκρυα.
Γι' αὐτὸ λοιπὸν δὲν πέθανα, ὅπου νὰ πεθάνω
μοῦ ἔπρεπε, Ὅ Θεὸς δὲ μᾶς ἐσβησε, μ' ἔδωσε χρόνια.

κακὸ πὰ στὸ κακὸ νὰ βλέπω ἢ μαύρη.
Κι' ἂν βολεῖ σκλάβοι τοὺς ἀφέντες νὰ ρωτᾶνε,
ὄχι πικρὰ καὶ βαρύνωμα μήτε,
σ' ἐμένα ἐσὺ ν' ἀπολογίεσαι πρέπει,
κι' ἐγώ, πού ρωτῶ τοῦτα, νὰ σ' ἀκούω.

ΟΔΥΣΣΕΑΣ

Ἄς εἶναι. Ρῶτα με. Τὸν καιρὸ δὲ λυπᾶμαι.

ΕΚΑΒΗ

Θυμᾶσαι, πού κατάσκοπος ἦρθες στήν Τροία,
ἀγνώριστος ἀπὸ τὰ παλιόρουχα καὶ πὰ στὰ γένεια
σοῦ στάζαν ἀπ' τὰ μάτια δάκρυα ματωμένα :

ΟΔΥΣΣΕΑΣ

Τὸ θυμᾶμαι. Λίγο δὲ μὲ τάραξε ὁ φόβος.

ΕΚΑΒΗ

Ἡ Ἑλένη σὲ εἶχε νοιώσει κι ἐμὲ μόνο τῶπε.

ΟΔΥΣΣΕΑΣ

Θυμᾶμαι. Σὲ μεγάλο κίνδυνο πού εἶχα ἔρθει.

ΕΚΑΒΗ

Τὰ γόνατα δὲ μοῦ ἄγγιξες ταπεινωμένος :

ΟΔΥΣΣΕΑΣ

Καὶ μὲς τὰ πέπλα σου τὸ χέρι μου ἐνεκρώθη.

ΕΚΑΒΗ

Δὲ σ' ἔσωσα καὶ σὲ φευγάτισα ἀπὸ τῆ χώρα :

ΟΔΥΣΣΕΑΣ

Ναί, γιὰ νὰ βλέπω τὸ φῶς τοῦτο τοῦ Ἥλιου.

ΕΚΑΒΗ

Καὶ τί εἶπες τότε πού στήν ἐξουσία μου ἦσουν :

ΟΔΥΣΣΕΑΣ

Ὅ,τι σοφίζουμουν, τῆ ζωῆ γιὰ νὰ γλυτώσω.

ΕΚΑΒΗ

Λοιπὸν κακὸς δὲ φάνης μ' αὐτὲς τὶς ὁρμήνεις,
ἐσὺ, ἀπ' ἐμένα πού εἶδες ὅσα λὲς πὼς εἶδες
κι' οὔτε ἓνα καλὸ κάμεις μου, μὰ ὅσο μπορέσεις
κακόν; Ἀχάριστη σπορά, ἐσεῖς ὅσοι

τιμὲς ρητόρων, λαοπλάνων λατραεῖτε.

Ἄμποτες μὴ σᾶς γνώριζα, πού δὲ σᾶς μέλει,

ἂν κάμειτε κακὸ στὸ φίλο, φτάνει

νὰ λέτε κάτι πού στὸν ὄχλο ἀρέσει.

Χαρὰ στή γνώση πῶχουν γιὰ νὰ δώσουν
ψῆφο θανάτου στήν παιδούλα τούτη.

Ποιὸ χρέος σᾶς σπρώχνει γιὰ θυσίες ἀνθρώπων,

πάνω στὸν τύμβο, πού βωδιῶν θυσίες τοῦ πρέπουν :

Ἡ ὁ Ἀχιλλέας τὸ ξεχρέωμα ἀπὸ τούτη

ζητεῖ θέλοντας πίσω τὸ αἷμα του νὰ πάρει :

Δὲν τοῦ ἔχει κάμει αὐτὴ κακὸ κανένα.

Στὸν τάφο του σφαγάρι τὴν Ἑλένη πρέπει

νὰ σᾶς ζητᾶ. Τούτη ὁ χαμὸς του ἐστάθη

κι' αὐτὴ στήν Τροία τὸν ἔφερεν. Ἄν πάλι πρέπει

νὰ σφαγεῖ κάποια διαλεκτὴ μὲς ἀπ' τὶς σκλάβες

καὶ ὑπέρχαλη κι' αὐτὸ γιὰ ἐμᾶς δὲν εἶναι.

Ἡ Τυνδαρίδα στήν εἰδὴν εἶναι πανώρια

κι' ὄχι λιγώτερο ἀπὸ μᾶς βρίσκεται φταίχτρα.

Καὶ γιὰ νὰ δείξω τὸ δίκιο μου, μ' αὐτὸν τὸ λόγο

ἐσβγαίνω. Μὰ ὅσα ἔχεις ἐσὺ χρέος

νὰ μοῦ ἀντιδώσεις καὶ ζητῶ σου τα, ἀκουσέ με.

Πρόσπεσες, ὅπως λὲς καὶ μοῦ ἄγγισες τὸ χέρι

κι' αὐτὸ τὸ μάγουλο τὸ γέρικο. Ἐγὼ τώρα,

τὸ ἴδιο ξανακάμω καὶ ζητῶ σου πάλι

τὴν ἀντίχαρη τούτη καὶ σὲ παρακαλῶ σε :

Μὴ μοῦ ἀνασπάσεις τὴν παιδοῦλα ἀπὸ τὰ χέρια.
 Μὴν τὴ σκοτώνετε. Οἱ σκοτωμοὶ φτάνουν.
 Εἶναι ἡ χαρὰ μου αὐτὴ, τὰ βάσανά μου
 μ' αὐτὴν ξεχνῶ, κι' αὐτὴ ψυχοπαρηγοριά μου
 γιὰ ὅ,τι ἔχασα. Βάγια μου αὐτὴ, πατρίδα,
 ραβδί μου καὶ τῆς στρατάς μου ὁδηγήτρα.
 Δὲν πρέπει οἱ δυνατοὶ νὰ δυναστεύουν
 πέρα ἀπ' τὸ δίκιο κ' ἂν εὐτυχοῦν τώρα
 νὰ μὴ θανοῦν, ποὺ οἱ καλὲς μέρες βαστοῦν πάντα.
 Κι' ἐγὼ ἤμουν κάποτε, μὰ τώρα πιά δὲν εἶμαι.
 Μιά μέρα μόνο τὰ ἀγαθὰ μου τάρταξε ὅλα.
 Μὰ σὲ ὅτι ἔχεις πιὸ ἀκριβόν. Ἐλεος δεῖξε
 σ' ἐμὲ καὶ σπλάχνος· στὸ στρατὸ τῶν Ἀχαιῶν διάβα
 κι' ἀντίλογο στὸν πρῶτο λόγο βγάλε.
 Θᾶταν ὀργὴ Θεοῦ, νὰ σκοτωθοῦν γυναῖκες,
 μὰ ποὺ ἐλεήσατε, τὴ ζωὴ χαρίζοντάς τες,
 σὰν τίς ἀνέσπα ἀπ' τοὺς βωμοὺς ἢ ὀσμὴ σας.
 Στὸ αἷμα πάνω σὲ σᾶς ἴδιος εἶναι ὁ νόμος
 γιὰ τοὺς ἐλευτέρους καὶ γιὰ τοὺς σκλάβους
 Κι' ἂν σωστὰ δὲν τὸ λέει ὁ νόμος, ἢ δική σου
 ἀξία θὰ τοὺς πείσει, γιατί ὁ ἴδιος λόγος
 ἀπὸ τοὺς ταπεινοὺς κι' ἀπὸ τοὺς ἑακουσμένους
 ὅταν βγαίνει, τὴν ἴδια δύναμη δὲν ἔχει.

ΧΟΡΟΣ

Καρδιά στὸν κόσμῳ δὲν ὑπάρχει σκληρὴ τόσο
 ν' ἀκούει τὸ βόγγο σου, τὸ κλάμα καὶ τὸ θρηνο
 τὸ μακρόσυρτο, καὶ δάκρυ νὰ μὴ χύνει.

ΟΔΥΣΣΕΑΣ

Κατάλαβέ το, Ἐκάβη, καὶ στὴ ζάλη τοῦ θυμοῦ σου
 ἔχτρο μὴν κάμεις μὲ τὸν νοῦ σου ἐκείνον,

ποὺ λέει τὸ σωστό. Τὴν ἀφεντιά σου, ποὺ ἀπὸ δάφνη
 καλὸ εἶδα, εἶμαι ἔτοιμος νὰ σώσω κι' ὄχι λόγια.
 Μὰ ὅσα εἶπα μπροστὰ σὲ ὄλους, δὲν τὰ παίρνω πίσω :
 «Μιά καὶ ποὺ ἡ Τροία πάθῃ, στοῦ στρατοῦ τὸν πρῶτο.
 τὴν κόρη σου θυσιά νὰ δώσουν, ποὺ ζητᾶ τὴν».
 Γιὰ τοῦτο οἱ πιὸ πολλὲς κακοπαθαίνουν χῶρες,
 ὅταν ὁ ἀντρεῖος κι' ὁ μπιστεμένος
 ἀπ' τοὺς δειλοὺς πιότερο δὲν ἀπολαβαίνει.
 Γιὰ μᾶς, κερά μου, ὁ Ἀχιλλέας εἶναι ἄξιος
 γιὰ τιμὲς. Ἄντρας, ποὺ ἔσκοτώθῃ δοξασιμένα
 γιὰ τὴν πατρίδα Ἑλλάδα. Ντροπὴ μας δὲν εἶναι
 νὰ τὸν ἔχουμε φίλον ὅσο τὸν θωροῦμε
 κι' ὅταν χαθεῖ νὰ τὸν ξεγράφουμε ἀπὸ φίλο
 Ἄς εἶναι ! Τί θὰ πεῖ κανεὶς ἂν γίνῃ πάλι
 στρατομάζεμα καὶ μ' ἐχτροὺς ἀγῶνας ;
 Θὰ πολεμήσουμε, ἢ θὰ δειλιαντροῦμε,
 τὸ σκοτωμένο ἀτίμητο θωρῶντας ;
 Ἐγὼ σιὰ ζῶντα μου κι' ἂν μοῦ ἦταν λίγα
 τὰ κοθημερινά μου, θὰ μοῦ φτάναν.
 Μὰ ὁ τάφος μου ποθοῦσα νὰ φαντάζει
 μὲ ἀξιώματα, ποὺ αὐτὰ βαστοῦν γιὰ πάντα.
 Κι' ἂν λὲς ποὺ εἶσαι πολύπαθη· ἄκου καὶ μένα.
 Γιὰ λύπηση, ὄχι λιγότερο ἀπὸ σένα,
 κι' ἐμεῖς ἔχουμε γρηῃς γυναῖκες καὶ γερόντους
 καὶ νυφοῦλες, στερημένες τὸν καλὸ τους,
 ποὺ ἡ σκόνῃ αὐτῆς τῆς Ἰδᾶς τὰ κορμιά τους
 σκεπάζει. Ὑπόμηνέ τα. Κι' ἐμεῖς πάλι,
 ἂν κάνομε κακὰ τιμῶντας τὸν ἀντρεῖο,
 δίχως γνώση ἄς μᾶς ποῦν. Μὰ σεῖς οἱ βάρβαροι οὔτε
 τοὺς φίλους, φίλους τοὺς λογιάζετε, οὔτε
 κι' ἐκείνους, ποὺ μὲ δόξα σκοτώθηκαν, τιμᾶτε.

Κι' ἔτσι ἡ Ἑλλάδα εὐτυχομένη ἄς εἶναι
κι' ἔσεις κατὰ τὴ γνώμη σας πάλι ἄς τραβῆτε.

ΧΟΡΟΣ

ὦϊμέ, τί κακὸ πρᾶμα νᾶσαι σκλάβος
καὶ νὰ βαστᾶς τ' ἀβάσταχτα δυναστεμένος
ἄπ' τὴν ἀνάγκη!

ΕΚΑΒΗ

Κόρη μου, γιὰ τὴ σφαγὴ σου
τὰ λόγια μου ρηχμένα πᾶνε κατ' ἀνέμου.
Μὰ ἐσύ, πιότερη ἂν ἔχεις δύναμη ἄπ' τὴ μάνα,
ἀηδονόστομη, τὰ πλούτια τῆς λαλιᾶς σου
δοκίμασ'τα ὅλα, τὴ ζωὴ σου νὰ γλυτώσεις.
Πρόσπεσε στοῦ Ὀδυσσέα τὸ γόνυ τοῦτο.
Ζήτη του ἔλεος νὰ τὸν πρᾶινεις κ' ἔχεις
τὶ νὰ πεῖς. Κ' αὐτὸς ἔχει παιδιά. Κ' ἴσως νὰ νοιώσει
σπλάχνος, γιὰ τὴν κακὴ, ποῦ σὲ ἤυρε, μοῖρα.

ΠΟΛΥΞΕΝΗ

Θωρῶ σε, Ὀδυσσέα, νὰ κρύβεις τὸ δεξί σου
κάτου ἄπ' τὸ φόρι καὶ τὸ πρόσωπο νὰ στρέφεις,
τὰ γένηα μὴ σοῦ ἀγγίσω. Μὴ φοβᾶσαι.
Γλυτώνεις. Στὸ Δία δὲ θὰ σ' ὀρκίσω.
Θὰ σὲ ἀκολουθήσω, τὸ καλεῖ κ' ἡ ἀνάγκη,
κι' ἐγὼ τὸ θάνατο ζητῶ. Κι' ἂν δὲ θελήσω,
δειλὴ θὰ φανῶ καὶ φιλόζηνη γυναῖκα.
Τί νὰ τὴν κάμω τὴ ζωὴ; Πατέρα μου εἶχα,
ποῦ βασιλιᾶς σὲ ὅλους Φρυγες ἦταν.
Ἔτσι πρωτάρχισε ἡ ζωὴ μου καὶ μ' ἐλπίδες
χρυσές, κατόπι μοσκοαναθρεφόμενον,
νύφη γιὰ βασιλιάδες, ποῦ συνεριζόταν,
ποιὸς στὸ παλάτι του θενᾶ με πρωτοπᾶρει.
Κ' ἦμουν καμαρωμένη ἀρχοντοπούλα, ἡ ἔρμη,

ἀνάμεσα στὶς τρωαδίτισσες γυναῖκες
καὶ παρθένες. Μὲ τίς θεὲς ἦμουν παρόμοια,
ἔξὸν μιὰ μέρα ποῦ θὰ πέθαινα. Καὶ τώρα
σκλάβη. Πρῶτα τῶνομα αὐτό, ποῦ ἄμαθο ἔχω,
νὰ λαχταρῶ τὸ θάνατο μου κάμει.
Κ' ἔπειτα, ἴσως πέσω σὲ σκληρόκαρδο ἀφέντη,
ποῦ μὲ ἀσῆμι θέλει ἀγοράσει ἐμένα
τὴν ἀδερφή τοῦ Ἐχτορα καὶ τόσων ἄλλων.
Θὰ μὲ διατᾶζει, σπῖτι του νὰλέθω
τὸ σᾶρι, νὰ σαρώνω καὶ μὲ τίς σαγῖτες,
ὀρθή, νὰ φαίνω στοῦ ἀργαλιοῦ τοῦ πικραμένου
δεμένη τὴ σκλαβιά, τὴν πᾶσα μέρα.
Κι' ἀγορασμένος κάποιος σκλάβος ἀπὸ κάπου,
θὰ μοῦ μολέψει τὴν ἀπάρθενη τὴν κλίνη,
πρῶτα γιὰ βασιλιάδες ἄξια. Ὅχι! Ὅχι!
Τέτοια μέρα τὰ μάτια μου μὴ σώσουν
νὰ ἰδοῦν. Χαρίζω τὸ κορμὶ στὸ χάρο.
Νά, πάρε με, καὶ σφάξε με Ὀδυσσέα,
γιὰτὶ σ' ἐμᾶς παρηγοριᾶς δὲν βλέπω ἐλπίδα
κι' οὔτε πιστεύω πᾶ πὼς ἄσπρη θὰ ἰδῶ μέρα.
Ἐσύ, μανούλα, ἐμπόδιο μὴ μοῦ γίνεις
μὲ λόγια ἢ μὲργα στρέξε κι' ἐσὺ νὰ πεθάνω,
πρὶν λάχουν με ντροπές ποῦ δὲ μοῦ πρέπουν.
Κι' ὅποιος δὲν ἔμαθε νὰ γεύεται φαρμάκια,
τὰ ὑπομένει· μὰ στὸ ζυγὸ τὸν τρώει ὁ πόνος.
Σ' αὐτὸν ὁ θάνατος πιότερη θάταν εὐτυχία
παρὰ ἡ ζωὴ. Κι' ὅταν δὲ ζεῖ κανένας
μὲ τὴν τιμὴ του, εἶναι καημὸς μεγάλος.

ΧΟΡΟΣ

Τρανὸ καὶ χτυπητὸ στὸν ἄνθρωπο σημάδι
τὸ γένος, μὰ κι' ὅποιος τοῦ δείχεται ἄξιος

ὄνομα παίρνει ξέχωρο μὲς τῆ γενιά του.

ΕΚΑΒΗ

Κόρη μου, ἀλήθεια λές, μὰ στήν ἀλήθεια
μέσα φυτρώνει κάποια πίκρα. Κι' ὅμως,
ἢ ἀνάγκη ἂν τὸ καλεῖ, τοῦ Ἀχιλλέα
νὰ γίνει ἢ χάρη, κι' ἐσεῖς ἄπ' τὴν κατηγορία
νὰ λείψετε, μὴ σκοτώνετε τούτη.

Ἐμέ, Ὀδυσσεά, σέρνοντας στὸν τάφο
τοῦ Ἀχιλλέα σφάζ'τε με. Μὴ μὲ λυπᾶστε.
Ἐγὼ εἶμαι ποὺ τὸν γέννησα τὸν Πάθη, ἐκείνον
ποὺ σκότωσε τὸ γιὸ τῆς Θέτιδας μὲ βέλος.

ΟΔΥΣΣΕΑΣ

Ἄπ' τοὺς Ἀχαιοὺς ἐτούτη ζήτησε νὰ σφάξουν.
ὁ ἥσκιος τοῦ Ἀχιλλέα, γρηά μου, κι' ὄχι ἐσένα.

ΕΚΑΒΗ

Σφάζ'τε με κἂν μαζὺ μὲ τὸ παιδί μου
κι' ἔτσι διπλᾶ νὰ ποτιστοῦν μ' αἶμα, τὸ χῶμα
κι' ὁ πεθαμένος, ποὺ γροεῖται τέτοια.

ΟΔΥΣΣΕΑΣ

Φτάνει ἕνας θάνατος τῆς κόρης σου. Τί κι' ἄλλο
νὰ χύσουμε αἶμα. Κι' αὐτὸ νᾶχε λείπει!

ΕΚΑΒΗ

Ἡ ἀνάγκη μὲ βιάζει μαζί της νὰ πεθάνω.

ΟΔΥΣΣΕΑΣ

Πῶς εἶπες; Δὲν τῶξερα δὰ πῶχω κι' ἀφέντες.

ΕΚΑΒΗ

Παρόμοια μὲ κισσό, σὰ δροῦ θὰ τηνε ζώσω.

ΟΔΥΣΣΕΑΣ

Ὅχι, ἀπὸ σὲ πιὸ γνωστικὸς ἂν θῆς ν' ἀκούσεις.

ΕΚΑΒΗ

Θέλοντας δὲ χωρίζομαι ἔτσι ἀπὸ τὸ παιδί μου.

ΟΔΥΣΣΕΑΣ

Οὔτε φεύγω κι' ἐγὼ κι' αὐτοῦ νὰ τὴν ἀφήσω.

ΠΟΛΥΞΕΝΗ

Μάνα, κάμε τὸ δέλημά μου. Καὶ σὺ πάλι
γιὲ τοῦ Λαέρτη, μαλάκωσε λίγο
σὲ γονιό, δίκαια βαριοπικραμένο.
Κι' ἐσὺ μὲ ἀφέντες μὴ μαλώνεις, μαύρη.
Θέλεις νὰ ποδοκυλιστεῖς καὶ νὰ πληγῶσεις
τὸ γέρικο κορμὶ μὲ βιὰ σπρωχμένη
κι' ἀπὸ τὰ χέρια ἀντροῦ νὰ πομπεφτεῖς σεομένη;
Αὐτὰ θέλεις νὰ πάθεις; Τέτοια ἐσὲ δὲν πρόεπον.
Μανούλα μου, ἀκριβή, δὲ; τὸ γλυκό σου χέρι
κι' ἀκούμπησε στὸ μάγουλο τὸ μάγουλό μου.
Γιατί ποτέ μου πιά κ' ὕστερη φορὰ τῶρα
τοῦ ἡλίου ἀγναντεύω τὴν ἀχτίνα καὶ τὸν κύκλο.
Καὶ δέξου τοὺς στερνοὺς χαιρετισμούς μου,
μάννα, μανούλα μου, πάγω στὸν κάτω κόσμο.

Ἀγκαλιάζονται

ΕΚΑΒΗ

Κι' ἐγὼ στὸν κόσμο αὐτὸ, κόρη μου, θὰ ζῶ σκλάβα

ΠΟΛΥΞΕΝΗ

Ἀνούμφευτη, ἀστεφάνωτη, ποῦταν πρεπό μου.

ΕΚΑΒΗ

Ἄμοιρη ἐσὺ παιδί μου κι' ἔρημη ἐγὼ γυναῖκα.

ΠΟΛΥΞΕΝΗ

Λίγως σου ἐκεῖ στὸν Ἄδη κάτω θ' ἀραχνιάζω.

ΕΚΑΒΗ

Τί νὰ κάμω; τὴ ζωὴ πῶς νὰ ξεκάμω;

ΠΟΛΥΞΕΝΗ

Σκλίβα πεθαίνω κείχα ἐλεύτερο πατέρα.

ΕΚΑΒΗ

Κι' ἐγὼ μὲ τοὺς πενήντα γιούς, ξετεκνωμένη.

ΠΟΛΥΞΕΝΗ

Τί θεὸς νὰ πῶ στὸ γέρό σου, ἢ στὸν Ἐχτορά σου;

ΕΚΑΒΗ

Ἄπ' ὄλες ποὺ εἶμαι, πές, ἢ πιδὺ δυστυχημένη.

(Τὴν ἀγκαλιάζει ξανά)

ΠΟΛΥΞΕΝΗ

Ἦ κόρφε καὶ βυζί, γλυκά ποὺ μῆχεις θρέψει.

ΕΚΑΒΗ

Κόρη μου, ποὺ εἶχες βαρειά μοῖρα πρὶν τῆς ὥρας.

ΠΟΛΥΞΕΝΗ

Μανούλα μου, ἔχε γειὰ κι' ἐσὺ Κασάντρα χαῖρε.

ΕΚΑΒΗ

Γειὰ καὶ χαρὰ ἔχουν ἄλλοι κ' ἢ μανούλα σου ὄχι!

ΠΟΛΥΞΕΝΗ

Κι' ἐσὺ, ἀδερφε Πολύδωρε, ποὺ ζεῖς στοὺς Θραῖκες.

ΕΚΑΒΗ

Ἄν ζεῖ. Δὲν τὸ πιστεύω, τόσο ἄμοιρη ποὺ εἶμαι.

ΠΟΛΥΞΕΝΗ

Ζεῖ καὶ τὰ μάτια αὐτὸς θὰ σοῦ σφαλίσαι.

ΕΚΑΒΗ

Πεθαίνω ἀπὸ τὰ βάσανα καὶ πρὶν πεθάνω.

ΠΟΛΥΞΕΝΗ

Ὁδήγα με, Ὀδυσσεά, τὴν κεφαλὴ μου

μὲ μαγνάδια σκεπάζοντας, τί πρὶν μὲ σφάξουν

λυώνει ἢ καρδιά μου ἀπὸ τῆς μάνας μου τοὺς θρήνους

κι' ἀπὸ τὸ κλάμα μου ἐγὼ λυώνω τὴν καρδιά τῆς.

(Ὁ Ὀδυσσεὺς τὴν τυλίγει στὰ πέπλα. Σιέκεται
σιερὴν φορὰ καὶ ὑψώνει τὰ χέρια στὸ φῶς)

Ἦ φῶς, ἀκόμα μπορῶ νὰ πῶ τῶνομά σου

σ' ἓνα χαιρέτισμα. Ὅμως νὰ σὲ χαρῶ τὸ λίγο
ποὺ ὡς τὸ μαχαῖρι πιά καὶ τὴν πυρὰ μοῦ μένει.

φεύγει

ΕΚΑΒΗ

Ἦ μὲ σβήνω. Μοῦ λύνονται οἱ ἄρμοί μου.

Πιάσε τὴ μάνα σου κόρη. Ἄπλωσε τὸ χέρι.

Δῶσε μου το. Μὴ μὲ παρατᾶς δίχως τέκνο.

Κοπέλες μου, χάνω τὸν κόσμο. Ἄμποτες ἔτσι

καὶ τὴ λακωνίσσα νᾶβλεπα Ἑλένη.

Πέφτει σωροβολιασμένη

ΣΤΑΣΙΜΟ Α΄

ΧΟΡΟΣ

Στροφή 1η

Ἄγέρι, τοῦ πελάγου ἄγέρι,

ποὺ τὰ θαλασσοτάξιδα τὰ τροχαντήρια σέφνεις

στὴ φουσκωμένη θάλασσα, ποῖος ξαίρει,

κ' ἐμὲ τὴν ἄμοιρη ποῦ φέρνεις;

Σὲ ποιανοῦ σπίτι, στὸ ἄραχνό μου διάβα,

θάρᾶξω, κουρσεμένη σκλάβα;

Σὲ δωρικὸ λιμνιώνα; ἢ τᾶχα

στῆς Φθίας κάποιο ἀραξοβόλι;

ποὺ λὲν ὁ Ἀπιδανός, νερῶν ὠραίων

πατέρας, θρέφει τὴν πεδιάδαν ὄλη;

(Ἀντιστροφή 1η)

Ἦ, θαλασσόλαμνο κουπί,

τὴν ἔρημ θὰ ξεπροβοδίσει,

ἄθλια γιὰ νᾶχω ζήση,

σ' ἐκεῖνο ἅπ' ὄλα τὰ νησιά,

ποὺ ὁ φοίνικας πρωτόβλαστος

κ' ἢ δάφνη, ἔχουν πετάξει

κλώνια ἱερὰ γιὰ τὴ Λητώ,

τὴν ἀκριβή τους ; Πράξη
 γιὰ γέννα θεοτική και δόξα.
 Καί με τίς Δηλοποῦλες, τῆς θεᾶς,
 Ἄρτέμιδας νά ὑμολογῶ
 τὸ χρυσὸ ἀνάδεμα και τὰ ὄρια τόξα :

(Στροφή 2η)

Ἦ τάχατε στῆς Ἀθηναῖς τῆ χώρα
 θὰ ζέσω τὰ πουλάρια σέ ὄριο ἀμάξι,
 ξόμπλια ἱστορίζοντας με θωριακῆς κλωνῆς
 σέ πέπλο κρόκινο, με τάξη.

Ἦ, τῶν Τιτάνων τῆ γενιά
 πλουμίζοντας παρέκει,
 ποῦ ὁ Δίας σὸν ἀξύπνητον
 ὑπνώνει τους | με σύφλογον ἀστροπελέκι ;

(Ἀντιστροφή 2η)

Ἄλοίμονο στήν κλήρα μου,
 στὰ γονικά μου και στή χώρα μου, ὠϊμένα,
 ποῦ ἀπ' τοῦς Ἀργῆτες κονταρόπαρτη
 καίει και καπνίζει με τὰ κάστρα χαλασμένα.
 Κ' ἐμέ, σέ ξένη χώρα, θὰ με κράζουν σκλάβια,
 ποῦ παρατῶντας τὴν Ἀσία ρημάδι,
 τὸν τόπο μου τὸ χαρωπό, γιὰ τὴν Εὐρώπη,
 κάμω ἀλλαξιὰ τὸ θάλαμό μου με τὸν Ἄδη.

ΕΠΕΙΣΟΔΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

Ἔρχεται ὁ Ταλθύβιος, ὁ κήρυκας, ἀπ' τὰ δεξιά.

ΤΑΛΘΥΒΙΟΣ

Ποῦ μπορῶ νάβρω, Τρωαδίτισσες κοπέλες,
 τὴν πρωτινὴ βασίλισσα τῆς Τροίας Ἐκάβη :

ΧΟΡΟΣ

Νά την, σιμά σου, ἀνάγερτη σὶ τὸ χῶμα,
 Ταλθύβη, κείτεται με φόρια σκεπασμένη.

ΤΑΛΘΥΒΙΟΣ

Ἦ Δία, τί νά πῶ; Τάχατε τοὺς ἀνθρώπους
 ἐσὺ τοὺς γνιάζεσαι, ἢ τοὺς γελάει ὁ νοῦς των,
 κ' ἢ τύχη ἀνώτερη, τοῦ ἀνθρώπου ὄλα τὰ ὀρίζει ;
 Μέσα στοὺς Φοῦγες τοὺς βαθύπλουτους, δὲν ἦταν τούτη
 βασίλισσα ; Ταῖρι δὲν ἦταν τοῦ Πριάμου ;
 ποῦ εἶχε ὄλα τὰγαθὰ τοῦ κόσμου ; Τώρα ἢ χώρα
 πᾶσα με τὸ κονιάρη ἀναστατώθη
 κι' αὐτὴ σκλάβια, γρηά, ξέτεκνη, σωριασμένη
 κατάχαμα, σὸν κορνιαχτὸ τὸ ἄθλιο ἀναδεύει
 κεφάλι. Ἄλοίμονο, γέροντας εἶμαι κι' ὄμως
 κάλλιο νά πέθαινα πρὶν με πομπέψει ἢ τύχη.
 Σήκω δυστυχισμένη, ἀνασηκώσου
 και ψηλά στύλωσε τὸ κατάσπρο κεφάλι.

ΕΚΑΒΗ

Ἔ, ποιὸς εἶσαι ἐσὺ, ποῦ νά κείτομαι δὲ μ' ἀφήνεις ;
 Ὅποιος κι' ἂν εἶσαι, τί μοῦ ταραξεις τὴ θλίψη ;

ΤΑΛΘΥΒΙΟΣ

Τῶν Δαναῶν ὁ ὑποταχτικὸς Ταλθύβιος,
 μηνυτῆς ἦρθα τοῦ Ἀγαμέμνονα, κερά μου,

ΕΚΑΒΗ

Καλέ μου, τάχατε κι' ἐμέ νά σφάξουν
 βουλήθησαν οἱ Ἀχαιοὶ σὶ τὸ τάφο κ' ἦρθες ;
 Καλόδεχτα θὰ μοῦλεγες. Ἄς πᾶμε,
 νά τρέξουμε τροχάδι. Ὅδηγα, γέρο.

ΤΑΛΘΥΒΙΟΣ

Ἦρθα, κερά μου, νά σοῦ πῶ νά ὀρίσεις
 τὴ νεκρὴ κόρη σου νά θάψεις και με στέλνουν
 ὁ λαὸς τῶν Ἀχαιῶν κ' οἱ δυὸ Ἀτρεΐδες.

ΕΚΑΒΗ

Ὅμιέ τί λές ; Γιὰ ἀποθανούμενη δὲν ἦρθες

νὰ πάρεις με μόνο πικρὸ μαντάτο φέρεις :

— Χάθηκες, κόρη μου ἀπ' τὴ μάνα σου ἀρπαγμένη

κι' ἔχω ἀπὸ σένα ξετεκνώσει τρισαλοὶ μου !

Καὶ πῶς μοῦ τὴν ἀποτελειώσατε ; Μὲ σπλάχνος ;

ἢ σὰν ἐχτρή καὶ μ' ἀπονιὰ σκοτώθη ;

Μίλα γέρο. Καλὸ πού δὲ θὰ πεῖς τὸ ξαίρω.

ΤΑΛΘΥΒΙΟΣ

Διπλᾶ, κερά μου, θέλεις νὰ χορτάσω δάκρυα

γιὰ λύπησιν τῆς κόρης σου. Καὶ τώρα,

τὴ συφορὰ δηγόμενος, ξανὰ θὰ βρέξω

τὰ μάτια, ὅπως στὸν τάφο μπρὸς ὅταν ξεψύχα.

— Ἦταν ἐκεῖ κι' ὀλάκερος ὁ λαὸς ὅλος

τοῦ ἀχαικοῦ στρατοῦ μπροστὰ στὸν τύμβο

γιὰ τῆς σφαγῆς τὸ τέλοςμα. Τὴν Πολυξένη,

κρατῶντας ἀπ' τὸ χέρι τοῦ Ἀχιλλέα τᾶγόρι,

στήνει στοῦ τάφου τὴν κορφή. Κι' ἐγὼ σιμά τους.

Κ' ἀκλούθουν τῶν Ἀχαιῶν λεβέντες, διαλεγμένοι

μὲς ἀπ' τοὺς διαλεχτοὺς, γιὰ νὰ κρατήσουν

τὸ σπλάχνο σου ἀπ' τὸ φόβο ἂν κάμει νὰ ξεφύγει.

Πλῆριο κροντήρι ὀλόχρυσο, τὸ ἀγόρι ἀδράχνει

τοῦ Ἀχιλλέα, χύνει χοῆς στὸν πεθισμένο

πατέρα του, καὶ διάνεμα μοῦ κάμει σὲ ὄλο

τὸ στράτευμα τῶν Ἀχαιῶν σιωπὴ νὰ διαλαλήσω.

Κι' ἀνάμεσό τους ἐγὼ βγῆκα κι' ἔτσι ἐλάλουν :

— « Σωπάτε τῶν Ἀχαιῶν ὁ λαὸς ὅλος, νὰ σωπάσει

καθένας σας. Σώπα! σιωπή! » Κι' ἔτσι ἅμα

γαλήνεψα τὸν ὄχλο, ἐκεῖνος λέει :

— « Γιὰ τοῦ Πηλέα καὶ δικέ μου κύρη,

δέξε μου τοῦτες τίς νεκροκαλέστρες

γητέφρες χοῆς. Κι' ἔλα νὰ πιεῖς τὸ μαῦρο

κι' ἀπάρθενο αἷμα τῆς παρθένας. Στὸ προσφέρνει

τὸ στράτευμα κι' ἐγώ. Καὶ σὲ μᾶς γίνου

καλοπροαίρετος. Τῶν καραβιῶν νὰ λύσεις

τίς πρύμες καὶ τοὺς κάβους. Νὰ μᾶς δώσεις

καλοτάξιδο γυρισμὸ γιὰ τὴν πατρ.δα. »

Τόσο λαλεῖ. Κι' ὄλο τὸ στράτευμα τὸ εὐχήθη.

Κῦστερα ἀδράχνει ἀπ' τὴ χρυσῆ της φοῦχτα,

τὴ σπάθα καὶ τὴ σέρνει ἀπ' τὸ θηκάρι

καὶ στὰ πρωτοπαλήκαρα νόημα κάμει

τοῦ Ἀργίτικου στρατοῦ τὴν κόρη νὰ κρατήσουν.

Κι' ἐκεῖνη ὡς τῶνοιωσε, τέτοια λόγια τοὺς κρένει :

— « Ὡ Ἀργίτες, πῶχτε τὴ χώρα μου κουρσάφει,

πεθαίνω μὲ τὴ θέλησή μου. Νὰ μὴ ἀγγίξει

κανένας τὸ κορμί μου. Θὰ σᾶς δώσω

ἄφοβα τὸ λαιμὸ κι' ἐλευθέρη ἀφημένη

σκοτῶστε με λεύτερη νὰ πεθάνω.

Γιὰ τὸ Θεό! Ντρέπουμει στοὺς ἀποθαμένους,

ἐγὼ ἢ βασιλοκόρη, σκλάβα νὰ λογιέμαι »

Κι' ἀχολογήσαν οἱ λαοὶ κι' ὁ βασιλέας

ὁ Ἀγαμέμνονας λέει στὰ παληκάρια

νὰ τὴν ἀφήσουν. Τοῦτοι δὰ γρηκῶντας

τὸ στερνὸ λόγον ἐκείνου, τὴν πιὸ μεγάλη

δύναμη πώχει, τὴν παράτησαν ἀμέσως.

Κι' ὁ λόγος τοῦτος ὡς ἀκούστη τοῦ ἄρχου,

τὸν πέπλο της πιάνει ἀπ' τὸ νῶμο, ἀπὸ τὴν ἄκρη

κι' ὄλο τὸν ξέσκισε ὡς τὴ μέση μπρὸς τὸ ἀφάλι,

μαστοὺς καὶ στήθη δείχνωντας πανόρια,

σὰν ἀγαλάτου, πὰ στὴ γῆς κλίνει τὸ γόνα

καὶ τὸν πῖον ἄφοβο τολμᾷ νὰ πεῖ του λόγο :

— « Νὰ, παλικάρη! Κι' ἂν θῆς τοῦτο νὰ χτυπήσεις

τὸ στήθος, χτύπα! Πάλι ἂν τὸ τραχῆλι

σοῦ βολεῖ κι' ὁ λαιμὸς ἔτοιμος νάτος ! »

Κι' εκείνος, θέλοντας και μή, νοιώθοντας σπλάχνος
για την παρθένα κόβει της με το σπαθί του
τόν λάρυγγα κι' ἐπήδα κρουσιά τὸ αἷμα.
Ὡστόσο αὐτὴ και ξεψυχῶντας εἶχεν ἔγνοια
πρεπούμενα νὰ πέσει, νὰ κρύψει τους ὅσα
πρέπει νὰ κρύβωνται ἀπ' τὰ μάτια τῶν ἀντρῶνε.
Κι' ἀφοῦ ξεψύχησε θανατωμένη,
ὄλοι οἱ Ἀργῖτες, ὁ καθένας τους για κάτι,
τρέχαν. Κι' ἄλλοι ἀπὸ κοντὰ τὴν πεθαμένη
με ἀνθόφυλλα τὴν ραίναν, κι' ἄλλοι φέροναν
και στὴν πυρὰ στοιβάζαν κορμιὰ πέφκων.
Κι' ἔτσι τὸν ἀκαμάτη ὁ προκομένος
νειδίξει! « Τί στέκεσαι, κακομοίση,
μὲ ἀδειανὰ χέρια, δίχως πέπλο και στολίδι ;
Δὲν ἔχεις προσφορὰ ἐσὺ για τὴν τόσο
θαρετὴ, τόσο μεγαλόψυχη παρθένα ; »
Τέτοια γρηκῶντας για τὴν πεθαμένη
παρθένα, ἐσὲ τὴν πιὸ καλότεκνην ἀπ' ὄλες
τώρα θωρῶ τὴν πιὸ δυστυχισμένη.

ΧΟΡΟΣ

Ἦταν τῆς μοῖρας μας: Ὁργὴ Θεοῦ νὰ κάψει
τὴν πολιτεία μας και τὰ παιδιὰ τοῦ Πριάμου.

ΕΚΑΒΗ

Σὰν ποιοὺ νὰ πρωτοῖδῶ κακὸ δὲ ξαίρω,
κόρη μου, μῆζωσαν κι' ἂν γγίξω τὸ ἕνα
δὲν παρατᾶ με τὸ ἄλλο και ξανὰ μοῦ φέρνει
κακὸ πὰ στὸ κακὸ, λύπη στὴ λύπη.
Πῶς ἀπ' τὸ νοῦ τῆ συμφορὰ νὰ σβήσω ;
Πῶς θὲς νὰ μὴ θρηγῶ για τέτοιο πάθος ;
Κι' ὅμως τὸν πόνο τὸν τρανὸ μου ξαλαφρώνω
τὸ μεγαλόπρεπο γρηκῶντας φέρσιμό σου.

Παράξενο δὲν εἶναι, στέρφο χῶμα,
ἂν δώσει ὁ Θεὸς καιρὸ, νὰ σιταρώνει
και πάλι καρπερὴ γῆς, ἂν τῆς λείψουν
ὅσα διψᾷ, νᾶχει ἀστοχία στὸ ἀποδοσίδι ;
Μὲς τοὺς ἀνθρώπους ὅμως, πάντα ὁ τιποτένιος
πρόστυχα φέρνεται κι' ὁ καλογεννημένος
εὐγενικά. Και μήτε συμφορὰ τοῦ ἀλλάζει
τὸ φυσικό. Τὴν ἀρετὴ του κρατεῖ πάντα.
Ποῦ νᾶναι ἡ διαφορὰ, στοὺς γονιοὺς τάχα
ἢ στὴν ἀνατροφή ; Κ' ἡ καλὴ ὡς τόσο
ἀνατροφή τῆς ἀρετῆς μιὰ δίδαξη εἶναι·
κι' ἂν τὸ καλὸ σωστὰ τὸ μάθεις,
βρίσκεις και τὸ κακὸ με τοῦ καλοῦ τὸ μέτρος.
Ἐτοῦτα ὁ νοὺς μου τάχει ρήξει κατ' ἀνέμου.

Στὸν Ταλθύβιο

Μὰ ἐσὺ νὰ πᾶς νὰ διαμηνύσεις τοὺς Ἀργῖτες
τέτοια : Τὴν κοράσιὰ κανεῖς μὴ μοῦ τὴ γγίξει
κι' ἀπ' τὸ λαὸ νὰ τὴ φυλάξουν. Σὲ φουσαῖτον
ἀρίφνητο, τὸ ἀμολυμένο ναυτολόι
τὸ ἀσπέδιστο κι' ἀπ' τὴ φωτιὰν ἀψότερο εἶναι.
Κακὸς σαυτοὺς λογιέται ὅποιος κακὸ δὲν κάμει

Σὲ μιὰ βᾶγια της γρηά

Κι' ἐσὺ ποὺ μῆχεις παλιὰ λάτρα, μιὰ σταμνοῦλα
πάρε, στὸ γιὰλὸ βύθα τὴν, φέρ' τὴν γεμάτη,
τὸ στερνὸ λούσιμο ἀπ' ἐμὲ νὰ λάβει ἡ κόρη,
ἡ νύφη ἢ ἀνύμφευτη κ' ἢ ἀπάρθενη παρθένα.
Νὰ τὴ νεκροστολίσω ὅπως τῆς πρέπει. Ποῦθε ;
Πῶς μπορῶ και με τί ; Μὲ ὅ, τι ἔχω, τί νὰ κάμω ;
Μαζεύοντας στολίδια ἀπ' ἄλλες σκλάβες,
ἀπ' τίς συγκατοικούμενές μου μὲς στίς τέντες
ἐτοῦτες, ἂν κάποιο κλεψίμι ἀπ' τὰ καλά τους

ἔχουν κρυμένο ἀπ' τοὺς καινούριους των ἀφέντες.

᾿Ω σκέλεθρα σπιτιῶν, εὐτυχὰ πρὶν παλάτια,
κι' ᾧ Πρίαμε καλότεχνε, με λαμπρὸ πλήθιο
βίος. Κι' ἐγὼ ἢ γρηὰ τῶν παιδιῶν μάνα,
πῶς φθάσαμε στὸ τίποτα ξεγυμνωμένοι
ἀπὸ τὰ πρωτινά μας μεγαλεῖα!

᾿Ο νοὺς μας παίρνει ἀγέρα μες σὲ ἀνώγεια πλούσια,
ἢ « ἀφέντη μου » οἱ πολῖτες ἄν μᾶς κράζουν.
Τίποτα εἶναι ὅλα. Οἱ ἔγνοιες τοῦ νοῦ μάταιες
κ' οἱ καυχησιῆς τῆς γλώσσας. Καλότυχος μόνο
ὅποιος κακὸ δὲν τοῦ τυχαίνει στὴ ζωὴ του.

Κινάει θλιμένη γιὰ τὴ σκηνὴ ἐνῶ ἡ
Βάγια φεύγει μετ' τὴ στάμνα ἀριστερά.

Σ Τ Α Σ Ι Μ Ο Β'

ΧΟΡΟΣ

Στροφή

Μοῦ ἦταν γραμμένος ὁ χαμὸς,
μοῦ ἦταν γραφτὸς ὁ χαλασμός μου
νὰ γένει

ὅταν πρωτόκοψε ἀπ' τὴν Ἴδα ὁ Πάρις τὰ ἔλατα
νάρμενίσει γιὰ τὴν Πεντάμορφη τοῦ κόσμου
Ἑλένη.

᾿Ο ἥλιος στὰ χρυσᾶ του θάμπη
τὴν ἀγναντεύει κι' ἀντιλάμπει.

᾿Αντιστροφή

Ζῶ καὶ με πόνους ζώνουμαι,
μὰ σὰν τὴν βιὰ δὲν εἶναι οὔτε οἱ πόνου.
᾿Απὸ ἀμυλιά του ἔφερε ἕνας τὸ χαμὸ
καὶ τὸ ξολοθρεμὸ σὲ ὄλους. Καὶ τώρα
ἀπὸ τοὺς ξένους συφορὰ πλακώνει
μες τοῦ Σιμόντα τὴ χώρα.

Κ' ἡ κρίση πάχρινε.

ὁ ἀγελαδάρης πὰ στὴν Ἴδα.

γιὰ τὴ συνέρεια τους τίς τρεῖς μακάριες κόρες,

Ἑρωδὸς

ἔεδιάλυνε σὲ σκοτωμούς, σὲ μπόρες
καὶ γχεμισμένα τὰ παλάτια μου εἶδα.

᾿Ομως καὶ δίπλα στὸν ποῦ ἑώραῖα ρέει Εὐρώτα
στὸ σπῆτι της κάποια λακωνίσσα παρθένα
μυριόδακρη θρηνηῖ. Καὶ κάποια μάνα μόνη,
ποῦ τὰ παιδιά της εἶναι σκοτωμένα,
μαλλοτραβᾷ τὸ ἄσπρο κεφάλι καὶ τὰ μάγουλα
με νύχια ματωμένα ὀργώνει.

ΕΠΕΙΣΟΔΙΟ Γ'

Γυρίζει ἡ Βάγια ἀπ' ἀριστερά καὶ τὴν ἀκολουθοῦν ἄλλες
δοῦλες βασιῶντας τὸ σκεπασμένο νεκρὸ τοῦ Πολύδωρου.

ΒΑΓΙΑ

Κοπέλες, τάχα ποῦ νᾶναι ἡ τριούθλια Ἑκάβη,
ποῦ μες τοὺς ἄντρες ὄλους καὶ στὴ φύτρα
τῶν γυναικῶν στὰ βάσανα δὲν ἔχει
τὸν ἀντιβαδιστὴ καὶ νικᾷ τὸ στεφάνι :

ΧΟΡΟΣ

Τὶ δέλνεις μετ' τὴν κακοσήμαδη στριγγή σου
λαλιά ; Πιὰ δὲ θὰ πάψεις πίκρας νᾶσαι κράχτης :

ΒΑΓΙΑ

Τὴν πίκρα τούτη φέρνω στὴν Ἑκάβη.
Μέσα στίς συφορὲς ἀνθρώπου στόμα
δὲ βολεῖ καλοσήμαδα νὰ κρένει.

ΧΟΡΟΣ

Καὶ νάτην ! Πὰ στὸ λόγο σου προβάλλει,
περῶντας μπρὸς ἀπὸ τίς τέντες.

ΒΑΓΙΑ

Παντέρημη! πιότερο ἀπ' ὅσο ἡ γλῶσσα λέει.
Κερά μου, ἐχάθης. Σβήνει πιά τὸ φῶς γιὰ σένα.
Λίχως πατρίδα, παιδιὰ κι' ἄντρα, ρημαγμένη!

ΕΚΑΒΗ

Νέο δὲ μοῦ λές. Μ' αὐτὸ πού ξαίρω μὲ λοχεύεις.
Τάχα τί φέρνεις τὸ νεκρὸ τῆς Πολυξένης;
μιὰ πού μοῦ μῆνυσαν πῶς γιὰ τὸ θάψιμό της
κοπιάζουν ὅλοι οἱ Ἀχαιοὶ μὲ τὴν καρδιά τους;

ΒΑΓΙΑ

Ἡ ἔρμη δὲ ξαίρει τίποτα, θρηνεῖ τὴν Πολυξένη
κι' ἡ νέα βροῆ δὲν τὴν ἔκρουσε ἀκόμα.

ΕΚΑΒΗ

Ὠϊμέ, στὴν ἔρμη ἐμέ. Μήπως τὸ κορμὶ φέρνεις
τὸ ξωπαρμένο τῆς μαντόλαλης Κασάντρας;

ΒΑΓΙΑ

Τὴ ζωντανὴ μυρολογᾷς κι' αὐτὸν δὲ γόξεις
τὸν πεθαμένο (τὸν ξεσεπάξεις) Κοίτα τὸ νεκρὸ σῶμα
πού ξεσεπάξω γιὰ νὰ σοῦ σαστίσει
ὁ νοῦς στὸ ξαφνικὸ πού δὲν παντέχει.

ΕΚΑΒΗ

Ἀλοίμονο! ἀγναντεύω τὸ νεκρὸ
τοῦ γιουῦ μου τοῦ Πολύδωρου, πού μοῦχε
στὸ σκέπος καὶ στὸ βλέπος του ὁ Θρακιώτης.
Ἔσβησα ἡ μαύρη κι' ἔχασα τὸν κόσμον! (θρηνεῖ)
Γιόκα μου, γιέ μου,
ἄχ! ἄχ!
Θρηνο Βακχίδας ἀρχηνῶ
ἔφερονο!
Τώρα μόλις κατάλαβα τὴν συμφορὰ
πού μεκλωθε δαίμονας ὀργισμένους.

ΒΑΓΙΑ

Ἐρμη, θάνοιωσες πιά τὴ μοῖρα τοῦ παιδιοῦ σου.
ΕΚΑΒΗ

Ἀπίστευτα, πού δὲν τὰ βάζει ὁ νοῦς θωρῶ,
πρωτάξαφνα, παράξενα.
Σμίγουν ἀπανωτὲς οἱ συμφορὲς ἢ μιὰ τὴν ἄλλη.
Δὲ θὰ διαβεῖ γιὰ μένα οὔτε μιὰ μέρα
δίχως κλαμὸ καὶ θρηνο.

ΧΟΡΟΣ

Τρανοῦς, βαριοῦς καημοῦς, ἔρμη, τραβοῦμε.

ΕΚΑΒΗ

Γιόκα μου, μαύρης μάνας γιέ,
Μὲ τί θάνατο πεθαίνεις.
Ποιὰ μοῖρα χάμου σὲ ξαπλώνει;
Ποιανοῦ χέρι σὲ σκοτώνει;

ΒΑΓΙΑ

Δὲ ξαίρω. Στὸ γιαλὸ καταλαχοῦ τὸν βρήκα.

ΕΚΑΒΗ

Ἀπ' τὸ κῆμα ξεβρασμένον ἢ τοῦ μάκρου ξαπλωμένο
ἀπὸ κονταριά
φόνισσα στὴ λευρὴ ἀμμουδιά;

ΒΑΓΙΑ

Τὸν ξέβρασε ἀπ' τὸ πέλαγος ἡ τρικυμία.

ΕΚΑΒΗ

Ὡ γοί κι' ἀλοί, ἄχ! ἄχ!
Ἐδῶραμα ξεδιάλυνα
Κέκρινα τὴν ὑπνοφαντασιά μου.
Δὲν μπόρεσα νὰ τὸν ξερχίσω
τὸν ἥσχιον μὲ τὰ μαῦρα τὰ φτερά,
πού ἐνύπνιασέ με, ἀγόρι μου,
πῶς πιά τὸ φῶς τῆς μέρας δὲ θωρεῖς.

ΧΟΡΟΣ

Κρίνουν τὰ φρένα σου ποιὸς ἦταν ὁ φονιάς του ;

ΕΚΑΒΗ

Ὁ φιλεμένος μου, ὁ φίλος μας ὁ θρακιώτης
καβαλάρης, πού τὸν θαρρέφτηκε σὲ δάφτον
ὁ γέρος του.

ΧΟΡΟΣ

Ὠϊμέ, τί θές νὰ πεῖς ; Γιὰ ν'ἔχει τὸ χρυσάφι ;

ΕΚΑΒΗ

Κρίματα ἀβάσταχτα, βαριά,
πέρα ἀπ' τὸ θάμα καὶ τὸ ἀπόθαμα,
Ποιὸ νὰ τοὺς βάλεις ὄνομα ; Ποῦναι ἢ Θεία Δίκη
Καταραμένε, πῶς σοῦ βάσταξε ἢ καρδιά
νὰ βάλεις ἄδικο μαχαῖρι
καὶ τὸ κορμὶ τέτοιου παιδιοῦ νὰ σκίσεις ;

ΧΟΡΟΣ

Ὡ δύστηχη ! τὴν πιὸ πολύπαθην ἀπ' ὅλες
κάποιος δαίμονας σ'ἔχει καταστήσει,
πού, ὅποιος κι' ἂν εἶναι, ὀργή σου ἔχει βαρεῖα.

Ὁ Ἀγαμέμνωνας ἔρχεται ἀπ' τὰ δεξιὰ

Μὰ νά, πού τοῦ Ἀγαμέμνονα τὴν εἰδὴ βλέπω
τοῦ ἀφέντη μας. Καὶ τώρα πιά σιωπή, κοπέλες.

ΑΓΑΜΕΜΝΟΝΑΣ

Τί ἄργεῖς νάρθεις, νὰ θάψεις τὸ παιδί σου Ἐκάβη,
μὰ πού ὁ Ταλθύβης μοῦ παράγγειλε κανένας
Ἀργίτης πάνω της τὸ χέρι νὰ μὴ βάλει ;
Κἔμεις στεκόμαστε κανεῖς μας δὲ ξαμόνει.
Μὰ ἐσὺ χασομερᾷς καὶ κάμεις νὰ σαστίζω.
Ἐρχομαι νὰ σὲ στείλω ἐκεῖ. Ἐμεις ὅτι ἦταν
νὰ γίνεῖ καλά, τῶχουμε πιά καμωμένο,
ἂν εἶναι βολετὸ νὰ λὲν καλά τὰ τέτοια.

Μπᾶ ! ποιὸς εἶναι ὁ νεκρὸς αὐτὸς πού βλέπω
μὲρὸς στὶς τέντες ; Τρωαδίτης, λέω, τὶ τὰ φόρεια
πού τὸν στολίζ' ὑνε δὲ δείχνουν νάναῖ Ἀργίτης.

ΕΚΑΒΗ

μιλῶντας μόνη της

Βαρύμοιρε ! Σὲ τοῦτον λέγοντάς το,
ἐσένα μελετάω, Ἐκάβη. Τί νὰ κάμεις ;
Νὰ πέσεις στοῦ Ἀγαμέμνονα τὰ πόδια,
ἢ τὸν πόνο σου βουβὰ νὰ βαστάξεις ;

ΑΓΑΜΕΜΝΟΝΑΣ

Τί μοῦ γυρνᾷς τίς πλάτες καὶ χτυπιέσαι
καὶ δὲ μοῦ λὲς τί τρέχει ; Αὐτὸς ποιὸς εἶναι ;

ΕΚΑΒΗ

Ἄν σοῦ φερθεῖ σὰ σκλάβα ἔχρη καὶ σ' ἀποδιώξει
ἀπὸ τὰ γόνα, πίκρες πᾶ στὶς πίκρες βάζεις.

ΑΓΑΜΕΜΝΟΝΑΣ

Μάντης δὲν ἐγεννήθηκα νὰ κρίνω
ὄχιως ν'ἀκούω, τὸ δρόμο πού τραβᾷ ὁ νοὺς σου.

ΕΚΑΒΗ

Ἄραγε καλὰ κάμεις νὰ λογαριάζεις τοῦτον
κακοπροαίρετο, πού ἴσως δὲν εἶν' ἐχτρός σου ;

ΑΓΑΜΕΜΝΟΝΑΣ

Ἄν θέλεις τίποτα ἀπὸ τοῦτα νὰ μὴ μάθω,
τὸ ἴδιω κι' ἐγὼ δὲ θέλω νὰ τ' ἀκούσω.

ΕΚΑΒΗ

Δίχως αὐτὸν δὲν θὰ μπορέσεις πίσω τὸ αἷμα
νὰ πάρεις τῶν παιδιῶν σου. Αὐτὰ σὲ νού σου
τί τὰ κλωθογυρνᾷς ; Ἀνάγκη πᾶσα,
πετύχεις δὲν πετύχεις, νὰ τολμήσεις.

Στὸν Ἀγαμέμνονα, πέφτοντας στὰ γόνατα

Στὰ γόνα σου, Ἀγαμέμνονα, προσπέφτω

κι' ὀρκίζω σε στὰ γένηα σου καὶ στὸ δεξί σου
τὸ καλοροϊζικο.

ΑΓΑΜΕΜΝΟΝΑΣ

Τί θές; Νὰ σοῦ χαρίσω
τὴ λευτεριά σου; Εἶναι εὐκόλο γιὰ σένα.

ΕΚΑΒΗ

Φτάνει ἀπ' τοὺς ἄνομους ἐκδίκηση νὰ πάρω
καὶ σὲ ὅλη τὴ ζωὴ μου ἄς εἶμαι σκλάβα.

ΑΓΑΜΕΜΝΟΝΑΣ

Καὶ σὲ τί τάχα μὲ καλεῖς νὰ σὲ βοηθήσω;

ΕΚΑΒΗ

Τίποτα ἀπ' ὅσα βάνει ὁ νοῦς σου, βασιλιᾷ μου.
Τὸ νεκρὸ τοῦτο βλέπεις ποῦ μὲ δάκρυα βρέχω;

ΑΓΑΜΕΜΝΟΝΑΣ

Τὸν βλέπω, μὰ τί θ' ἀκλουθήσει δὲ μαντεύω.

ΕΚΑΒΗ

Γέννα μου τοῦτος καὶ στὰ σπλάγγνα βασταγμένος.

ΑΓΑΜΕΜΝΟΝΑΣ

Βασανισμένη μου, εἶναι κάποιο ἀπ' τὰ παιδιά σου;

ΕΚΑΒΗ

Ὅχι ἀπ' τοῦ Πριάμου τοὺς γιούς, ποῦ μέσα στὸ Ἴλιον
σκοτώθηκαν.

ΑΓΑΜΕΜΝΟΝΑΣ

Ἔχεις καὶ κάποιον ἄλλον,
κερὰ μου, γεννημένον ἔξὸν ἀπὸ κείνους;

ΕΚΑΒΗ

Ὡς φαίνεται ἀδιαφόρητα κι' αὐτὸν ποὺ βλέπεις.

ΑΓΑΜΕΜΝΟΝΑΣ

Ποῦ βρίσκουνταν ὅταν κουρσεύουνταν ἡ πόλη;

ΕΚΑΒΗ

Τρέμοντας μὴ χαθεῖ τὸν φευγατίζει ὁ κύρης.

ΑΓΑΜΕΜΝΟΝΑΣ

Ποῦ τὸν ξεχώρισε ἀπὸ τᾶλλα τὰ παιδιά του;

ΕΚΑΒΗ

Στὴ χώρα τούτηνε ποῦ εὐρέθη σκοτωμένος.

ΑΓΑΜΕΜΝΟΝΑΣ

Στοῦ Πολυμήστορα, ποῦ ὀρίζει τὴ γῆ τούτη;

ΕΚΑΒΗ

Στάλθηκε ἐδῶ πικρὸ χρυσάφι νὰ φυλάξει.

ΑΓΑΜΕΜΝΟΝΑΣ

Ποιὸς ἦταν ὁ φονιάς του; Πῶς σκοτώθη;

ΕΚΑΒΗ

Ποιὸς ἄλλος βέβαια; Τὸν ἔσφαξε ὁ Θρακιώτης.

ΑΓΑΜΕΜΝΟΝΑΣ

Ἄμοιρη, μήπως ἀπ' τοῦ χρυσαφιῶ τὴ δίψα;

ΕΚΑΒΗ

Βέβαια, σὰν ἔμαθε τὴ συφορὰ τῶν Τρώων.

ΑΓΑΜΕΜΝΟΝΑΣ

Καὶ ποῦ ἤρρε τον; Ποιὸς τὸ νεκρὸ του σ' ἔχει φέρει!

ΕΚΑΒΗ

Τούτη τὸν ἔλαχε πᾶνω στὸ ἀκροθαλάσσι.

ΑΓΑΜΕΜΝΟΝΑΣ

Γιὰ τοῦτον ψάχνοντας ἦ γι' ἄλλη δουλειὰ πῆγε;

ΕΚΑΒΗ

Λοῦσμα νὰ φέρει ἀπ' τὸ γιὰλὸ στὴν Πολυξένη.

ΑΓΑΜΕΜΝΟΝΑΣ

Θὰ τὸν σκότωσε καὶ θὰ τὸν πέταξε ὁ ξένος.

ΕΚΑΒΗ

Θαλασσοδαρμένο κι' ἔτσι μαχαιρωμένο.

ΑΓΑΜΕΜΝΟΝΑΣ

ὦ δύστηνη! μὲ τίς ἀμέτρητες τίς πίκρες!

ΕΚΑΒΗ

Χάθηκα πιά! Καμμιά δὲ μοῦ ἔχει λείψει πίκρα.

ΑΓΑΜΕΜΝΟΝΑΣ

Αλοῖ! Πιά ἄλλη γυναίκα δύστυχη εἶναι τόσο;

ΕΚΑΒΗ

Καμμία, ἔξδν ἀπὸ τὴν Δυστυχία τὴν ἴδια.

Μὰ τὸ γιατί στὰ γόνατά σου προσπέφτω, ἄκου:

κι' ἂν σοῦ δοκεῖ πὼς δίκαια παθαίνω

θὰ στρέξω νὰ ὑπομένω τα. Κι' ἂν ὄχι πάλι.

βόηθα με νὰ γίνω τοῦ ἀνομου ἐκδικήτρα,

πὸν οὔτε τοῦ κάτω κόσμου τοὺς Θεοὺς φοβήθη.

οὔτε τοὺς ἐποικράτιους κι' ἄνομα ἔχει πράξει.

Σκλάβα εἶμαι ἐγὼ μαζί κι' ἀδύναμη, ὅμως

εἶναι μεγαλοδύναμοι οἱ θεοὶ κι' ὁ νόμος

πὸν αὐτοὶ τοῦ δῶκαν δύναμη. Καὶ μὲ τὸ νόμο

ἔχουμε πίστη στοὺς Θεοὺς καὶ ζοῦμε

τὸ ἄδικο ξεχωρίζοντας ἀπὸ τὸ δίκαιο.

Κι' ὑψώνοντας στὰ χέρια σου τὸ νόμο.

ἂν τὸν χαλάσεις καὶ δὲν δώσουν λόγο

ὅσοι τοὺς φιλεμένους των σκοτώνουν,

ἢ νὰ πατήσουν τὰ ἱερὰ τολμοῦν, ὃ τότες

θὰ πεῖ πὼς δὲν ὑπάρχει πιά στὸν κόσμο τὸ ἴσιο.

Τοῦτο λογιάζοντας ντροπή, ἔλεος καὶ σπλάχνος

δεῖξε μου. Σὰν τὸν ζωγράφου πὸν ἀποτραβιέται

θώρα κι' ἀγνάντεψε τὰ πάθια μου ὡς εἰκόνα.

Βασίλισσα ἤμουν μιὰ φορὰ, σκλάβα σου τώρα.

γύρω μου παιδοθέμι κάποτες γρηὰ τώρα,

ἔρημη κι' ἀπάτριδη, πιδ κακόσουρητη ἀπ' ὄλες.

Ἄκου, λοιπόν: Βλέπεις αὐτὸν τὸν σκοτωμένο;

Ἄκου, λοιπόν: Βλέπεις αὐτὸν τὸν σκοτωμένο;

Ἄλοῖ στὴν ἔρημη ἐμέ, ποῦ πᾶς νὰ μοῦ ξεφύγεις;

θαρῶ πὼς δὲ θὰ κάμω τίποτα, ἀστοχία μου!

Γιατί λοιπὸν βασανίζομαστε οἱ ἄνθρωποι.

ζητῶντας ἄλλα κι' ἄλλα στὴν ἐντέλεια

νὰ μάθουμε καὶ τὴν Πειθῶ, πὸν μόνη

αὐτὴ μὲς τοὺς ἀνθρώπους βασιλεύει,

πλερώνοντας δὲ σπουδάζουμε κατὰ βάθος,

πὸν κάποτε βολετὸ νᾶναι, κάποιος

νὰ πείθει καὶ νὰ πετυχαίνει κι' ὄλες;

Πὼς μπορῶ πιά λοιπὸν ἐλπίδα νᾶχα,

καλὲς πὸν θὰ ἰδῶ μέρες; Τὰ παιδιά μου

δὲν τᾶχα πιά κι' ἐγὼ σέρνομαι σκλάβα

ντροπιασμένη καὶ βλέπω τὸν καπνὸ τοῦτο

πάνω ἀπ' τὴν πολιτεία μου ν' ἀνεβαίνει.

Κ' ἴσως πὸν αὐτὸ τώρα θὰ πῶ σου, ἄπρεπο νᾶναι,

τὴν Κύπριδα ν' ἀνακατέψω κι' ὅμως

θὰ σοῦ τὸ πῶ. Πλαγιάζει στὸ πλευρό σου

ἡ κόρη μου ἢ ἀλαφροήσκιωτη, πὸν οἱ Φρυγες

Κασάντρα κράζουν τὴν. Πὼς θὰ τὸ δείξεις Ρήγα.

γλυκὲς οἱ νύχτιες ἠδονὲς πὸν σοῦ εἶναι;

Καὶ ποιὰν ἀντίχασην ἢ κόρη μου θὰ λάβει

γιὰ τῆς κλίνης τὰ γλυκὰ φιλιὰ κι' ἀπὸ κείνην

ἐγὼ; Πολὺ περνάει ὁ λόγος τῆς γυναίκας

μὲς στὸ σκοτάδι, στῆς νυχτὸς τὰ χάρδια.

Ἄκου, λοιπόν: Βλέπεις αὐτὸν τὸν σκοτωμένο;

Ἄν τοῦ κάμεις καλὸ, σὲ συγγενῆ τὸ κάμεις.

Ἀπὸ τὸ λόγο μου λείβεται κάτι ἀκόμα.

Ἄμποτες λαλιά νᾶχα στὰ βραχιόνια,

στὰ χέρια, στὰ μαλλιά καὶ κάτω ἀπὸ τὶς φτέρονες

καὶ μὲ δαιδάλεια τέχνη, ἢ Θεοῦ κάποιου

ὄλα μαζί τὰ γόνατά σου νὰγκαλιᾶσουν

κι' ἔτσι νὰ κλαῖν δεητικὰ μὲ λογιῆς λόγια:

— « ὦ ἄρχοντα, στοὺς Ἕλληνας ἀνάμεσα Ἦλιε !
 συνάκουσε, βόηθα τῆ γοηῶ κι' ἐκδικήσου,
 ὅσο καὶ τίποτα ἢ ἔρημη ἂν εἶναι τῆς ἀΐζει.
 Ὁ δίκαιος πρέπει νὰ δουλεύει γιὰ τὸ δίκαιο
 καὶ νὰ παιδεύει τοὺς κακοὺς παντοῦ καὶ πάντα »

ΧΟΡΟΣ

Παράξενο. Πῶς γίνονται στὸν ἀνθρωπο ὄλα !
 Ἡ Μοῖρα καὶ τὸ νόμο τὸν διορίζει,
 ποὺ κάμει φίλο τὸν ἐχθρό, τὸν πιὸ μεγάλο
 κι' ἀγαπημένους πρὶν ἐχθροὺς τοὺς κάμει.

ΑΓΑΜΕΜΝΟΝΑΣ

Ἐκάβη, ἐγὼ κι' ἐσὲ καὶ τὸ παιδί σου,
 κι' αὐτὴ τῆ μοῖρα σου, καὶ τὸ χέρι ποὺ ἀπλώνεις
 σὲ ἱεσία σπλαχνίζομαι καὶ θέλω
 γιὰ χάρη τῶν Θεῶν καὶ γιὰ τὸ δίκιο,
 ἐκδίκηση ἀπ' τὸν ἄνομο φίλο νὰ λάβεις,
 μὲ κάποιο τρόπο, ποὺ κι' ἐσὲ νὰ εὐχαριστήσω
 καὶ στὸ στρατὸ νὰ μὴν περάσω πῶς γιὰ χάρη
 τῆς Κασάντρας, μελέτησα τὸ φόνο
 τοῦ βασιλιᾶ τῆς Θράκης. Μὰ ἔχω κάποιο φόβο.
 Ὁ ἄντρας αὐτὸς ἀπ' τὸ στρατὸ λογιέται φίλος
 κι' ἐχθρὸς ὁ σκοτωμένος κι' ἂν δικὸς ὁ γιὸς σου
 μοῦ εἶναι, τούτη δουλειὰ εἶν' ἄλλη καὶ δὲ νοιάζει
 τὸ στρατέμα. Βάλε τα αὐτὰ στὸ νοῦ σου :
 Θὰ μᾶρξαι πρόθυμο μαζί σου νὰ δουλέψω
 καὶ γρήγορο νὰ σὲ συντρέξω. Κι' ὄκνον ὅμως
 ἂν μὲ κατηγορήσουν οἱ Ἀχαιοὶ γιὰ δαῦτο.

ΕΚΑΒΗ

Ἀλοίμονο !

Λεύτερος ἄνθρωπος στὸν κόσμον δὲν ὑπάρχει.
 Θᾶναι τοῦ χρέου; σκλάβος ἢ τῆς Τύχης

κι' ὁ λαός, ἢ τὸ γράμμα τῶν Νόμων τοῦ εἶναι
 ἐμπόδιο νὰ κάμει ὅτι ἡ καρδιά τοῦ λείει.
 Μ' ἀφοῦ φοβᾶσαι καὶ τιμᾶς τὸν ὄχλο τόσο,
 ἐγὼ θὰ σὲ γλυτώσω ἀπὸ τὸ φόβο τοῦτο.
 Ξαῖρε το ἐσύ, ἂν κάποιο κακὸ μελετήσω,
 γιὰ τὸ φονιά τοῦ γιοῦ μου, κι' ἂς μὴ μὲ συντρέξεις.
 Κι' ἂν βοήσουν οἱ Ἀχαιοί, τὸ Θράκα νὰ βοηθήσουν.
 σὰν πάθει ὅσα θὰ πάθει, μπόδισέ τους, δίχως
 νὰ φαίνεσαι ὅτι γιὰ λόγου μου τὸ κάμεις.
 Γιὰ τᾶλλα μὴ σὲ νοιάζει. Ἐγὼ θὰ τὰ βολέψω,

ΑΓΑΜΕΜΝΟΝΑΣ

Μὰ πῶς; καὶ τί θὰ πράξεις; Μαχαίρι θὰ δροῦξαις
 μὲ τὸ γεροντικὸ σου χέρι, νὰ σκοτώσεις
 τὸ ξένο ἢ μὲ φαρμίκι, ἢ θὰ συντρέξει κάποιος ;
 Ποιὸ χέρι θὰ βοηθήσει, ποῦθε θᾶρξαις φίλους ;

ΕΚΑΒΗ

Κρούβουν ἐδῶ οἱ σκηνὲς τρωαδίτισσες πλῆθος.

ΑΓΑΜΕΜΝΟΝΑΣ

Τις σκλάβες θές νὰ πείς, τὴν ἄγρη τῶν Ἑλλήνων :

ΕΚΑΒΗ

Μ' αὐτὲς ἐκδίκηση θὰ λάβω ἀπ' τὸ φονιά μου.

ΑΓΑΜΕΜΝΟΝΑΣ

Καὶ πῶς γυναῖκες θὰ νικήσουνε τοὺς ἄνδρες ;

ΕΚΑΒΗ

Κακὸ τὸ πλῆθος κι' ἀνίκητο μὲ τὸ δόλο !

ΑΓΑΜΕΜΝΟΝΑΣ

Φοβερό. Μὰ τὰ θηλυκὰ δὲν τᾶχω γιᾶξια.

ΕΚΑΒΗ

Τί τάχα ; Γυναῖκες δὲν σκοτώσαν τᾶγόρια
 τοῦ Αἰγύπτου καὶ τῆ Λήμνο δὲ ρημάξαν
 ἀπὸ σπορὰν ἀρσενική. Ἐτσι θὰ γίνει.

Γιαυτό τὸ λόγο μὴν ἀνησυχεῖς Μὰ τούτην,
ἀνέγγιχτη μὲς ἀπ' τὸ στράτευμα προβόδα.

σὲ μιὰ σκλάβα δούλα τῆς

Σῦρε ἐσὺ, στὸ Θρακιώτη φίλο μ' εἰς καὶ πῆς του :

— « Καλεῖ σε ἡ πρὶν βασίλισσα τῆς Τροίας Ἐκάβη,
γιὰ χρεῖα δική σου, πιότερο ἢ δική τῆς,
μὲ τοὺς γιούς σου. Γιατί καὶ τὰ παιδιὰ σου
τὸ τί ἔχει νὰ σοῦ πεῖ, νὰ μάθουν πρέπει »,

Στὸν Ἀγαμέμνονα

Κι' ἐσὺ, Ἀγαμέμνονα, τὸ θάψιμο ἀργοπόρα
τῆς νιοσφαγμένης Πολυξένης. Καὶ τὰδέρφια
ἔτσι τὰ δυό, σμιγμένα σὲ μιὰ φλόγα,
διπλὸς καημὸς τῆς μάνας, τὸ ἴδιο ἄς κρύψει χῶμα.

ΑΓΑΜΕΜΝΟΝΑΣ

Θὰ γίνουν ἔτσι. Μ' ἂν τὸ στράτευμα μπορούσε
πανιὰ νὰ κάμει, βολετὸ δὲ θᾶταν

τῆ χάρη τούτη νὰ σοῦ κάμω. Τώρα
ποὺ ὁ Θεὸς ἀγέρι δὲ μᾶς στέλνει πρῦμο,
σὲ ἀπανεμιά, νὰ μένουμε ἔτσι, ἀνάγκη πᾶσα,
παρμονεύοντας τοῦ ταξειδιοῦ τὴν ὥρα.

Κι' ἄς μᾶς ἔρθουν ὅλα δεξιά, γιατί καὶ γιὰ ὅλους
καὶ γιὰ καθένα χωριστὰ καὶ γιὰ τὴν πόλη,
εἶναι δίκιο κακὸ νὰ βρῖσκει πάντα
ὁ ἄνομος κι' ὁ δίκαιος καλὸ νᾶχει,

*Ἡ δούλα ἀκολουθεῖ τὸν Ἀγαμέμνονα καὶ φεύγουν
δεξιά. Ἡ Ἐκάβη τραβιέται στὴ σκηνή τῆς.*

ΣΤΑΣΙΜΟΓ.

ΧΟΡΟΣ

Στροφή 1η

Καὶ σένα, Τροία πατρίδα μου,
ἀπαρτη πιά δὲ θὰ σὲ λένε χώρα.

Τὰ ἑλληνικὰ κοντάρια, σύννεφο, σὲ σκέπασαν
τὴν κονταροπαρμένη τώρα.

Καὶ θερισμένη ἀπ' ἰάχροπύργωμα,
ποὺ ἐφάνταζε κορῶνα,
ρεύεις Ἰοφὴ κι' ἀσβολερὴ μὲς στὴν καπνιά.
Δὲ θὰ πατήσω πιά τὸ χῶμα σου στὸν αἰῶνα.

(Ἀντιστροφή 1η)

Μοῦ ἤθεε ὁ χαμὸς μὲς τὰ μεσάνυχτα,
στὸ ἀπόδειπνο, ποὺ ὕπνος γλυκὸς στὰ μάτια
χύνεται. Ὁ ἄντρας μου ἀφοῦ τέλεψε
θυσιές, χορούς, τραγούδια, στὰ δωμάτια
τοῦ ὕπνου ἐξαπλώθη κι' ἀνακρέμασε
πὰ στὸ δοκάρι τὸ κοντάρι,
γιατὶ σὲ ὅλη τὴ χώρα τὴν τριγυρινή
πιά δὲ φαινόταν οἱ θαλασσινοί.

(Στροφή 2η)

Κι' ἐγὼ τὴν κόμη ὡς ἔσιαζα
κι' ἀνάδενα ψηλὰ μὲ τὸ γαϊτάνι,
ἐθώρουν τὸ χευστὸ καθρέφτη μου
μιὰν ἄσωση φεγγοβολὴ νὰ βγάινει.
Κι' ὡς ἔκαμα νὰ πέσω μὲς τὴν κλίνη,
ἕνας ἄχος μέσα στὴ χώρα ἐγίνη
καὶ τέτοιο πρόσταγμα στὴν πόλιν ἀντιλαλαί
— « Πότε πιά, πότε, ὦ ἑλληνόπουλά μου,
τῆς Τροίας ῥήχνοντας τίς βίγλες χάμου,
στὸ σπιτικό σας θὰ γυρίσετε καὶ πάλι »

(Ἀντιστροφή 2η)

Τὴ γλυκεῖα κλίνη ἀφήνοντας
μῆνα χιτῶνα μόνο,
σὰ σπαρτιάτισσα παρθένα, στὴ σεμνὴ
προσπέφτω τὴν Ἀρτέμιδα

μὰ ἢ δόλια δὲ γλυτώνω.
 Καὶ σέρνομαι στὸ πέλαγο,
 θωρῶντας τὸν καλὸ μου σκοτωμένο
 καὶ πέραθε ἀγναντεύοντας
 τὴ χώρα στὸ καράβι μπαίνω,
 ποὺ ἔκανε γιὰ τὸ γυρισμὸ
 πανιὰ κι' ἀπὸ τὸ χῶμα τὸ τρωϊκὸ
 μὲ ξόριζεν. Ἡ θλίψη
 τὴν ἄμοιρη μ' ἔχει συντριψεί.

Ἐπωδὸς

Στὴν ἀδερφή τῶν Διόσκουρων
 Ἐλένη καὶ στὸν κακοπάρη,
 τῆς Ἰδαίης τὸν ἀγελαδάρη,
 ἀρὰ κατάρα δίνω τους·
 ποὺ ἀπὸ τὴ γονικὴ μου γῆς
 ἔσολόθρηψε, ξεσπίτωσέ με,
 ὃ γάμος τους. Ὅχι πιά γάμος, μὰ κακὸ
 δαιμονικὸ, ποὺ κλαῖμε.
 Ἄμποτε ἢ θάλασσα μὴ δώσει νὰ γυρίσει
 καὶ στὸ κατῶφλι τῆς μὴ φτάσει νὰ πατήσει.

ΕΞΟΔΟΣ

Ὁ χορὸς στέκεται. Ἡ Ἐκάβη βγαίνει ἀπὸ
 τὴ σηνὴ νὰ προυπανήσει τὸν Πολυμήστορα, βασιλεὺς
 τῆς Θράκης, ποὺ ἔρχεται μὲ τὰ παιδιά του καὶ μὲ
 ἀκολουθία ἀπὸ τὰ δεξιὰ, ὀδηγούμενος ἀπὸ τὴ δούλα
 τῆς Ἐκάβης.

ΠΟΛΥΜΗΣΤΟΡΑΣ

ὦ Πρίαμε, ἀκριβὲ μὲς σὲ ἀκριβούς κι' Ἐκάβη
 ἀγαπητὴ μου, ἐσὺ. Μοῦ ἔρχονται δάκρυα
 σὰ βλέπω ἐσέ, τὴ χώρα σου κι' ἀκόμη
 τὴν κόρη σου τὴ νιόσφαχτη. Ὡτιμένα,
 Στέρεο δὲ μᾶς εἶναι τίποτα, οὔτε ἢ ἐλπίδα

μέρας καλῆς, οὔτε πάλι στὴν εὐτυχία μας,
 πῶς δὲ θὰ ἰδοῦμε κακὲς μέρες. Τοῦτα
 τὰ νακατέβουν οἱ Θεοὶ καὶ μᾶς ταράζουν
 ποὺ ἔτσι ἀπὸ ἀμάθεια νὰ τοὺς κρατοῦμε σέβας.
 Μὰ οἱ θρηνοὶ δὲ φελοῦν σὲ κακὰ περασμένα.
 Κι' ἐσὺ ἂν παραπονιέσαι, ποὺ δὲ φάνηκα ὡς τώρα,
 στὰ νὰ σοῦ πῶ : Πέρα στὰ σύνορα τῆς Θράκης
 ἔλειπα, ἐδῶ σὰν ἤρθες καὶ γυρνῶντας πίσω,
 μόλις ἔβγαζα τὸ πόδι μου ἀπ' τὸ σπίτι,
 ἢ βγάγια σου μὲ ἀντάμωσε τὴν ἴδιαν ὥρα,
 κι' ὡς ἄκουσα τὸ μήνυμα ποὺ στέλνεις μὲ ἦρθα.

ΕΚΑΒΗ

Ντρέπομαι, Πολυμήστορα, στὰ μάτια
 νὰ σὲ ἰδῶ, σὲ τούτῃ τὴν κατάντια.
 Σαυτὸν ποὺ μὲ εἶδε στὰ καλά μου μὲ ντροπιάζει
 ὁ τωρινὸς μου ξεπεσμὸς καὶ δὲν τολμᾶω
 ἀπάνω σου τὰ μάτια νὰ σηκώσω.
 Μὰ, Πολυμήστορα, γιὰ κακὸ μὴν τὸ παίρνεις
 τοῦτο. Εἶναι τῆς τάξης, ξαίρεις, οἱ γυναῖκες
 κατὰματα τοὺς ἄντρες νὰ μὴ βλέπουν.

ΠΟΛΥΜΗΣΤΟΡΑΣ

Δὲ μὲ ξιπάζει. Ὅμως τί μὲ θέλεις;
 Καὶ γιὰ ποῖο λόγο, μὲ καλεῖς νᾶρθω ἀπ' τὸ σπίτι

ΕΚΑΒΗ

Κάτι ἰδιαίτερο ἔχω νὰ πῶ σὲ σένα
 καὶ στὰ παιδιά σου. Πρόσταξε ὁμως τοὺς συντρόφους
 νὰ ξεμακραίνουν ἀπ' τὴς τέντες τοῦτες.

ΠΟΛΥΜΗΣΤΟΡΑΣ

Σῦρτε, δὲν ἔχει φόβο, μόνος μου νὰ μένω.
 Κι' ἐσὺ εἶσαι φίλη κι' ὁ στρατὸς τῶν Ἑλλήνων
 φιλικός. Ὅμως νὰ μοῦ φανερώσεις.

θάπρεπε, πὼς μπορεῖ ὁ εὐτυχισμένος
τοὺς φίλους του ποὺ δυστυχοῦνε νὰ συντρέξει;
Θὰ μεύρεις ἔτοιμο.

ΕΚΑΒΗ

Γιὰ πές μου, πρῶτα
ὁ γιός μου, ὁ Πολύδωρος, ποὺ παραδωμένο
σοῦ ἔχουμε ἐγὼ κι' ὁ κύρης του νὰ τὸν φυλάξεις.
ἂν ζεῖ. Γιὰ τᾶλλα σὲ ρωτῶ κατόπι.

ΠΟΛΥΜΗΣΤΟΡΑΣ

Βέβαια ζεῖ κι' ὅσο γιαυτὸν τυχερῆ στάθης.

ΕΚΑΒΗ

Πῶς καλὰ κι' ἄξια σου τὰ λῆς, καλέ μου!

ΠΟΛΥΜΗΣΤΟΡΑΣ

Καὶ τί ἄλλο θεὸς νὰ μάθεις ἀπὸ ἐμὲ κατόπι :

ΕΚΑΒΗ

Ἐμέ, τὴ μάνα, ποὺ τὸν γέννησε, ἂν θυμᾶται.

ΠΟΛΥΜΗΣΤΟΡΑΣ

Τόσο ποὺ κρυφὰ γύρευε σέσὲ νὰ δράμει.

ΕΚΑΒΗ

Κι' ἀπείραχτο τὸ βιός πῶφερε ἀπὸ τὴν Τροία :

ΠΟΛΥΜΗΣΤΟΡΑΣ

Ἀνέγγιχτο, στὸ σπιτικό μου φυλαγμένο.

ΕΚΑΒΗ

Φύλαξ' τὸ βιός και μὴν ὀρέγεσαι τὸ ξένο.

ΠΟΛΥΜΗΣΤΟΡΑΣ

Καθόλου ! Τὸ ἔχει μου ἄς χαρῶ, κερά μου.

ΕΚΑΒΗ

Ξαίρεις, τῆθελα πῶ σέσὲ και στὰ παιδιά σου :

ΠΟΛΥΜΗΣΤΟΡΑΣ

Ὅχι ! Μὰ ὁ λόγος σου θὰ μοῦ τὸ φανερώσει.

ΕΚΑΒΗ

Εἶναι (ποὺ ὅσο ποθεῖ ἡ καρδιά μου καλὸ νᾶχεις !)

ΠΟΛΥΜΗΣΤΟΡΑΣ

σὰν τί, ποὺ ἐγὼ κ' οἱ γιοί μου νὰ ξέροουμε πρέπει :

ΕΚΑΒΗ

τοῦ Πριάμου θησαυροὶ παλιοὶ παραχωμένοι.

ΠΟΛΥΜΗΣΤΟΡΑΣ

Αὐτὸ εἶναι, ποῦθελες τὸ γιό σου νὰ μηνύσεις :

ΕΚΑΒΗ

Ναί, και μὲ λόγου σου, πῶχεις Θεοῦ φόβο.

ΠΟΛΥΜΗΣΤΟΡΑΣ

Καὶ τάχα οἱ γιοί μου τί χρειάζονται ἐδῶ πέρα :

ΕΚΑΒΗ

Πιὸ καλὰ. Νὰ τὸ ξαίρουν κι' αὐτοὶ ἂν σὺ πεθάνεις.

ΠΟΛΥΜΗΣΤΟΡΑΣ

Καλὰ και φρόνιμα τὰ λόγια σου ὅπως τᾶπες.

ΕΚΑΒΗ

Γῆς Τρωαδίτισσας Ἄθηνᾶς τὸ ναὸ ξαίρεις :

ΠΟΛΥΜΗΣΤΟΡΑΣ

Ἐκεῖναι ὁ θησαυρός ; Ποιὸ ἔχει σημάδι :

ΕΚΑΒΗ

Πάνου ἅπ' τὸ χῶμα μαύρη πέτρα βγαίνει.

ΠΟΛΥΜΗΣΤΟΡΑΣ

Θεὸς τίποτα ἄλλο νὰ μοῦ πεις ἀκόμα :

ΕΚΑΒΗ

Νὰ σώσεις τὰ καλὰ πῶχω φευγατισμένα.

ΠΟΛΥΜΗΣΤΟΡΑΣ

Μήπως τᾶχεις στὰ ροῦχα σου ἢ ἄλλου χωμένα :

ΕΚΑΒΗ

Στὶς τέντες ποὺ φυλᾶν τὸ σωρὸ τῶν λαφύρων.

ΠΟΛΥΜΗΣΤΟΡΑΣ

Τοῦτες; Ἐδῶ εἶν' τῶν Ἀχαιῶν τάρραξοβόλια.

ΕΚΑΒΗ

Ἐκεῖ πού ἀυλίζονται ξέχωρα οἱ σκλαβωμένες

ΠΟΛΥΜΗΣΤΟΡΑΣ

Μέσα δὲν ἔχει φόβο; Ἄντρες δὲν ὑπάρχουν;

ΕΚΑΒΗ

Κανεῖς Ἀχαιός, μὰ ἐμεῖς μονάχα.

Κόπισε μέσα. Νὰ λύσουν ποθοῦν οἱ Ἀργῖτες

μιὰ ὥρα προτύτερα τοὺς κάβους γιὰ ταξεῖδι.

Ἐλα κι' ἀφοῦ γίνει ὅτι πρέπει νὰ προκάμεις

μὲ παιδιὰ σου πάλι νὰ μισέψεις

γιὰ ἐκεῖ, πού ἀποκατάστησες τὸ γιό μου.

ΧΟΡΟΣ

Δὲ σῶσσε, μὴ τώρα εὐτὺς τὸ κρῖμα θὰ σὲ σώσει.

Ὅμοια μὲ τὸν πεσμένο

σὲ πέλαγο ἀλιμάνιστο,

θὰ ξεβραστεῖς κι' ἐσὺ φοφίμι ἀπὸ τὸ κύμα,

πῶσβυσες

μιᾶς ἀκριβῆς ζωούλας τὴν πνοή.

Τὸ χρέος στὴ Δίκη,

μὲ τὸ Θεὸν ἐγγυητή, δὲ χάνεται.

Θάνατο θάνατο γεννᾷ τὸ κρῖμα!

Ἐρημε, σὲ ξεγέλασε ἡ ἐλπίδα,

πού εἶχες, σὰν ἐπαιρνες τὸ δρόμο τοῦτο.

Ὁ Χά.ος σέβγαλε στὸν Ἄδη.

Καὶ χέρι ἀμάθητο ἀπὸ πόλεμο

σοῦ παίρνει τὴν ψυχή.

ΠΟΛΥΜΗΣΤΟΡΑΣ

Ὡϊμέ σέμέ! Τὸ φῶς χάνω τῶν ματιῶν μου.

ΧΟΡΟΣ

Ἀκούσατε, μαθές, τὸ μουγγρητὸ τοῦ Θράκα;

ΠΟΛΥΜΗΣΤΟΡΑΣ

Κι' ἄλοι σὲ σᾶς παιδιὰ μου μὲ ἀπονιά σφαγμένα.

ΧΟΡΟΣ

Κορίτσια, νέες συφορὲς φο.ντώνουν μέσα.

ΠΟΛΥΜΗΣΤΟΡΑΣ

Δὲ μοῦ ξεφεύγετε, ἔννοια σας, μὲ τὸ τρεχίό σας.

Γκρεμνώντας ὅλα θὰ σᾶς ξετρονπώσω.

ΧΟΡΟΣ

Νὰ τὸ χέρι του βαρὺ χτύπο κατεβάξει,

Ἄς ρηχτοῦμε κι ἐμεῖς, ἦρθε ἡ ὥρα,

βοήθεια σὲς Τρωαδίτισσες καὶ σὲ τὴν Ἐκάβη.

ΕΚΑΒΗ

Ἀλύπητα χτύπα καὶ ξερρίζωνε τὶς πόρτες,

τὰ μάτια σου δὲ θᾶβρουν πιά τὸ λαμπρὸ φῶς τους.

Δὲν θὰ δεῖς ζωντανούς τοὺς γιούς, πῶχω ἐγὼ σφάξει.

ΧΟΡΟΣ

Τὸ ξένο θρακηνό, κερά μου, ἀλήθεια

τὸν καταδάμασες, κι' ὅτι λὲς τῶχεις πράξει;

ΕΚΑΒΗ

Ὅπου κι' ἂν εἶναι, θὰ τὸν δεῖς, παραπατῶντα,

τυφλό, νὰ κοντυλᾷ τυφλὰ κι' ἔξω νὰ βγαίνει.

Καὶ τὰ κορμιὰ τῶν δυὸ παιδιῶν, πού ἔχω ἐγὼ σφάξει

μὲ τὶς γενναῖες Τρωαδίτισσές μου. Τὸ αἶμα

τὸ πῆρα πίσω. Κοίτα, νάτος! Ἐξω

χύνεται ἀκράτητος, σὰ χεῖμαρρος ὁ Θράκας.

Τὴ μανητά του ἄς φύγω κι' ἄς σταθῶ μακρὰ του.

ΠΟΛΥΜΗΣΤΟΡΑΣ

Ἄλλοίμονό μου!

Ποῦ νὰ διαβῶ; ποῦ νὰ σταθῶ! σὰν ποῦ νὰ ρᾶξω;

Σάν τὸ θηρίο τᾶγριο, ἀρκουδώντας
καὶ μὲ τὰ χέρια ψάχνοντας τὰ ἰχνάρια τους,
ποῖο τάχατες νὰ πάρω δρόμο
τούτονα ἢ ἐκεῖνον.

Ν᾽ ἀδράξω

τίς φόνισσες Τρωαδίτισσες, ποῦ μ᾽ ἀφανίσαν :

Κακορρίζικες παλιογυναῖκες,

καταραμένες φρύγισσες,

ποῦ φύγαν ; ποῦ νὰ τρύπωσαν κιάλας, ζαρωμένες
ἀπὸ τὸ φόβο τους ;

Ἄμποτε νὰ μοῦ γιάνεις, Ἦλιε μου,

τὰ ματωμένα μάτια μου,

νὰ χύσεις φῶς μὲς τὸ σκοτάδι μου.

Σούς ! Ἀκούω κούφια πατήματα

τῶν γυναικῶν,

Τὸ πόδι ποῦ νὰ φέρω, νὰ χορτάσω

σάρκες καὶ κόκκαλα ;

Σάν τὸ θηρίο, νὰ πιῶ τὸ αἷμα τους

καὶ μὲ τὸ χαλασμό τους

νὰ μοῦ πλερώσουν τὴ συμφορὰ μου :

Κοντοσιέκεται σκεπτικὸς καὶ κάνει νὰ γυρίσει πίσω

Ὁ μαῦρος ποῦ πλανιέμαι ;

ἔρημα παρατώντας τὰ παιδιὰ μου

στὶς Λάμιες τοῦ Ἄδη,

σφαχτὰ νὰ τὰ πετάξουν στὰ σκυλιὰ

καὶ στὰ θεριά τάνήμερα

στὰ ὄρη καὶ στὰ βουνά ;

Ποῦ νὰ σταθῶ ; ποῦ νὰ γύρω ; ποῦ νὰ ἀράξω ;

σάν τὸ πλεούμενο

ποῦ τὰ λινόφαντα στιγγάρει τὰ πανιά

μὲ τὰ καραβοσκοίνια,

πῶς νὰ χοιμίξω

στὸ κλινάρι τοῦτο ἐδῶ τὸ νεκρώσιμο.

φύλακας γιὰ νὰ γίνω τῶν παιδιῶν μου :

ΧΟΡΟΣ

Ἄμοιρε, ἀβάσταχτα δεινὰ παθαίνεις.

Ἐπραξες ἄνομα, ποιηὴ βαρεῖα λαβαίνεις.

ΠΟΛΥΜΗΣΤΟΡΑΣ

Κονταροφόρα, ἀρματωμένη

καὶ πολεμόχαρη φυλὴ τῆς Θράκης,

μὲ τᾶτια τὰ ὄμορφα.

Ἐἶ, Ἀχαιοί. Ἐἶ, Ἀτρεΐδες.

φωνάζω, ξεφωνίζω, σκούζω.

Ἐλάτε γιὰ τὸ Θεό ! Δράμετε !

Μ᾽ ἀκούει κανεὶς ; Κανεὶς δὲ θὰ συντρέξει ;

Τί στέκεστε ; Μὲ ἀφάνησαν γυναῖκες.

γυναίκο σκλαβοδέμι.

Συφορὲς μὲ πλακῶσαν, συμφορὲς.

Ἄλοι, στὸ κακὸ πῶπαθα !

Ποῦ νὰ διαβῶ καὶ ποῦ νὰ δράμω :

στὸν αἰθέρα νὰ πετάξω

ἀπάνω,

πρὸς τὸ ὑπεράψηλο τῶν οὐρανῶν παλάτι,

ὅπου ὁ Ὠρίωνας ἢ ὁ Σείριος

πετοῦν ἀπὸ τὰ μάτια

φέγγη φλόγας, ποῦ καίνε

ἢ ὁ ἔρμος κάτω νὰ χυθῶ

πρὸς τὸ σκοτάδι,

τὸ μαῦρο δρόμο νὰ περάσω τοῦ Ἄδη ;

ΧΟΡΟΣ

Ὅταν δεινὰ τρανώτερα κανεὶς παθαίνει

ἀπ᾽ ὅσο νὰ βαστᾷ μπορεῖ, τοῦ εἶναι συχωρεμένο

μιὰ καὶ καλὴ τέτοια ζωὴ νὰ παρατάει.

ΑΓΑΜΕΜΝΟΝΑΣ

Ἄκουσα κραυγὲς κ' ἤρθα. Ἦσυχα δὲν ἀντήχα
ἢ κόρη τοῦ βουνήσιου βράχου Ἠχώ. Κ' ἐσκόρπα
ταραχὴ στὸ στρατό. Κι' ἂν τῆς Τροίας οἱ πύργοι
δὲ ξαίραμε ποῦναι παρμένοι ἀπ' τὸ κοντάρι
τὸ ἑλληνικό, δὲ θὰ μᾶς εἶχε πιάσει
λίγος φόβος, ἀκούοντας τὸν ἀχὸ τοῦτο.

ΠΟΛΥΜΗΣΤΟΡΑΣ

Πολυακριβέ μου, ἀπ' τῆ φωνῆ σέχω γνωρίσει
Ἄγαμέμνονα, βλέπεις τί κακὸ μᾶς ἤρθε ;

ΑΓΑΜΕΜΝΟΝΑΣ

Ποιὸς, ἔρμε Πολυμήστορα, σέχει ἀφανήσει ;
ποιὸς σοῦ ἔχυσε τὸ φῶς καὶ σιάζουν αἶμα
τῶν ματιῶν σου οἱ κόρες; Καὶ ποιὸς τούτους τοὺς γιούς σου
τοὺς σκότωσε ; Ὅποιος καὶ νᾶταν θᾶχε
χολὴ κι' ἀμάχη ἀπειὰ σ' ἐσὲ καὶ στὰ παιδιὰ σου.

ΠΟΛΥΜΗΣΤΟΡΑΣ

Ἡ Ἐκάβη μὲ τῶν θηλυκῶν τὸ σκλαβολοῦ
μ' ἔσβησε. Τί λέω μ' ἔσβησε ; Παραπάνω !

ΑΓΑΜΕΜΝΟΝΑΣ

Τί λές ; Τῶκαμες τοῦτο ἐσύ, ὅπως λέγει, Ἐκάβη ;
Τέτοια τόλμη παράτολμη βασιτᾶ ἢ ψυχὴ σου ;

ΠΟΛΥΜΗΣΤΟΡΑΣ

Ὁϊμέ, τί λές ; Αὐτὴ εἶναι ἐδῶ κοντά μου ;
Δάλα μου. πέ μου ποῦναι, νὰ τὴ χερσικώσω
νὰ τὴ ξεσχίσω καὶ νὰ τὴ ματοκυλίσω.

ΑΓΑΜΕΜΝΟΝΑΣ

Αἶ σὺ, τί σέπιασε ;

ΠΟΛΥΜΗΣΤΟΡΑΣ

Στὸ Θεὸν ὀρκίζω σε. Ἄσε

τὸ χέρι μου νὰ πέσει ἀπάνω της μὲ λύσσα.

ΑΓΑΜΕΜΝΟΝΑΣ

Βάστα ! Κι' ἀπ' τὴ ψυχὴ σου βγάλε τὴν ἀγριότη
καὶ πὲ ν' ἀκούσω χωριστὰ καὶ σὲ καὶ τούτη,
νὰ κρίνω δίκαια, τὸ γιατί τᾶπαθες τοῦτα.

ΠΟΛΥΜΗΣΤΟΡΑΣ

Νὰ τὰ πῶ. Ἦταν κάποιο τέκνο τοῦ Πριάμου
τὸ στερνοπαῖδι του, ὁ Πολύδωρος, τῆς Ἐκάβης
γιός, πού ὁ Πριάμος ὁ κύρης του, ἀπ' τὴν Τροία
σέμὲ τὸν ἔδωσε σπίτι μου νὰ τὸν θρέφω,
γιατί φοβόταν πιά τὸ πέσιμο τῆς Τροίας.
Τοῦτον τὸν σκότωσα καὶ τὸ γιατί ἔχω κάμει
καλὰ καὶ φρόνιμα σκοτώνοντάς τον, ἄκου ;
Φόβο εἶχα, ὁ νιὸς σὰν ἐχθρός σου, στὴ ζωὴ ἂν μένει,
τοὺς Τρῶες μὴ μαζώξει καὶ τὸ κάστρο θεμελιώσει
ξανὰ. Κι' ἂν μάθουν οἱ Ἀχαιοί, πού ζεῖ τοῦ Πριάμου
κάποιο παιδί, κινήσουν μὲ καρᾶβια πάλι
γιὰ τῶν Φρυγῶν τὴ γῆ. Κι' ἀπὲ τοὺς κάμπους τούτους
τοὺς θρακικοὺς κουρσέβοντας, ρημάξουν.
Κι' ἔτσι τῆς Τροίας οἱ γειτόνοι, βασιλιᾶ μου,
πάθουν ξανὰ τὸ κακὸ πῶπαθαν καὶ τώρα.
Ἡ Ἐκάβη ὡς ἔμαθε τὸν ὄλεθρο τοῦ γιοῦ της,
μὲ τέτοιο γέλασμα μὲ τραβήξε, πὼς τάχα
θὰ μοῦ φανέρωνε στὴν Τροία κρυμμένες
κάσες χρυσάφι. Μοναχό μου μὲ τοὺς γιούς μου
μὲ μπάζει μὲς τὴν τέντα. Ἄλλος κανένας τάχα
μὴ τὸ μάθει. Διπλώθηκα νὰ κάτσω
καταμεσῆς κλινάρι κι' ἔτσι σὰ σὲ φίλο
ἄλλες δεξιὰ μου, ἄλλες ζερβά μου κάτσαν,
οἱ τρωαδίτισσες καὶ σηκωμὸ δὲν εἶχαν.
Καὶ τὴν πιδέξια καθὼς παίνευαν σὰτα

τῶν θρακηῶν χειρῶν, σὸ φῶς ἔθεώρουν
τὰ φόρεια αὐτά! Κι' ἄλλες τὸ θρακικὸ καμάκι
καμαρώνοντας, μοῦ σήκωσαν ἀπ' τῆ μέση
τὸ ζευγάρι τάρματα. Κι' ὅσες μανάδες
ἦταν χαιρόνταν τὰ παιδιὰ καὶ τὰ χορεύαν
κ' ἢ μιὰ στής ἄλλης τᾶδινε τὰ χέρια,
ἀπ' τὸν πατέρα τους ὡς πού νὰ ξεμακραίνουν
Ξάφνω, θὰ τῶλεγες; μὲς τὰ χαϊδολογὰ τους.
ἀπὸ τὰ ρούχα τους τραβώντας λάζους,
στάγوريا μου τοὺς μπήγουν κι' ἄλλες σάμπως
ἐχτροὶ μ' ἀρποῦν καὶ χειροπόδαρα μὲ σφίγγουν·
κι' ὡς πάσκιζα τοὺς γιούς μου νὰ συντρέξω,
ἂν ἤθελα νὰ κάνω πῶς σηκώνω
τὸ κεφάλι, μ' ἐκράτουν ἀπ' τὴν κόμη·
κ' ἂν σάλευα τὰ χέρια, τί θὰ ἠμπόρουν τάχα
νὰ κάμω ὁ δύστηχος, μὲς στὸ γυναικοθέμι;
Καὶ στερνά, πάθος τῶν παθῶν, παθαίνω
πράμα φριχτό. Τίς κόρες τῶν ματιῶν μου
τίς ἔρμες περουνιάζουν καὶ πηδαίει τὸ αἷμα.
Καὶ ἀπὲ σκορποῦν τρεχάτες μὲς τίς τέντες,
Κι' ὀρμώντας στήνω τὸ κυνηγητὸ στὶς σκύλες
τίς φόνισσες. Κι' ὡς κυνηγὸς τίς γωνιὲς ψάχνω
βαρῶντας καὶ τσακίζοντας. Τέτοια ἔχω πάθει
γιὰ νὰ σοῦ κάμω χάρη καὶ νὰ σφάξω ἐχτρό σου.
Καὶ γιὰ νὰ μὴν τραβάει ὁ λόγος μου σὲ μάκρος,
ἂν κάποιος ἔχει πεῖ γιὰ τίς γυναῖκες,
ἀπ' τοὺς παλιούς ἢ λέει τώρα, ἢ καὶ κατόπι
θὰ πεῖ, τοῦτα ὅλα ἐγὼ κοντολογῆς τὰ λέγω.
Τέτοια φυλὴ οὔτε ἢ γῆς, οὔτε ἢ θάλασσα θρέφει
κι' ὅποιος ποτὲ μαῦτὲς εἶχε δουλιά, τὸ ξαίρει.

ΧΟΡΟΣ

Τὸ παρακάμεις! Γιὰ τὰ δικά σου πάθια,
ὅλα μαζὶ τὰ θυλικὰ μὴν τὰ νειδίξεις
Ἀνάμεσὸ μας πολλὲς εἶναι οἱ ὀργισμένες.
μὰ κ' οἱ καλὲς μας τίς κακὲς ἀντιζυγιάζουν.

ΕΚΑΒΗ

Θᾶπρεπεν, Ἀγαμέμνονα, στὸν κόσμον
δύναμη πιότερη ἀπὸ τὰ ἔργα νᾶχει ἢ γλῶσσα,
κι' ὁ πού ἔκαγε καλόν, ἔπρεπε νᾶχει
γερὸ τὸ λέγει του κι' ὅποιος τὸ κακὸ πάλι,
κούφια νᾶναι τὰ λόγια του, νὰ μὴ βολεῖ του
ποτὲ τὸ ἄδικο μὲ ὄμορφα νὰ σιάζει λόγια.
Σοφοὶ περνοῦν ὅσοι ξεσκολισμένοι
εἶναι σ' αὐτά, μὰ δὲ μποροῦνε κι' ὡς τὸ τέλος
νὰ περνοῦν γιὰ σοφοί. Κακὴν κακῶς θὰ πᾶνε
κι' οὔτε κανεὶς δὲ ξέφυγε ὡς τὰ τώρα.
Τὸ λόγο μου ἀρχηνῶντας, εἶχα τέτοια
νὰ πῶ σᾶσέ. Σὲ τοῦτον θᾶρθω τώρα
νὰ δώσω ἀπολογία. Λές, σκότωσες τὸ γιό μου,
γιὰ τοῦ Ἀγαμέμνονα τὴ χάρη, κι' ἀπὸ κόπο
διπλὸ τοὺς Ἀχαιοὺς γιὰ νὰ γλυτώσεις.
Μά, σκύλε μαῦρε! πῶς νὰ γένει, πρώτα, πρώτα
βάρβαρος ἄνθρωπος τοῦ Ἑλληνα φίλος,
καὶ τάχα ποιανοῦ πάσχιζες νὰ κάμεις χάρη;
Συγγένειες εἶχες ἢ ζητοῦσες τάχα
συμπεθεριάματα; ἢ γιὰ ἄλλη αἰτία;
Ἢ θὰ ξανάρχουνταν μὲ τὰ καρῶβια τάχα
νὰ σοῦ θερίσουν τὰ σπαρτά σου πάλι;
Ποιόνα μὲ τέτοια θέλεις νὰ γελάσεις;
Ἢν θές, τὰ ἀληθινὰ νὰ κρένεις, τὸ χρυσάφι
μοῦ σκότωσε τὸ γιό παραδόπιστε σκύλε.

Εἶδὲ μὴ τοῦτο ἐξήγα. Πῶς ὅταν εὐτύχα
ἢ Τροία κ' οἱ πύργοι ἀκόμα ὄρθοι γύρω στήν πόλιν
κι' ὁ Πρίαμος ζούσε, καὶ βασίλευε τὸ ἀκόντι
τοῦ Ἐκτορα, σὶδ νοῦ σου ἂν εἶχες χάρη
σαυτὸν νὰ κάμεις, πῶς δὲ σκότωνες τὸ γιό μου,
τότες ποῦ εἶχες κι' ἀνάθρεφες στὸ σπιτικό σου ;
Πῶς δὲν τὸν ἔφερνες ζωντανὸ στοὺς Ἀργίτες ;
Μὰ τώρα πιά ποῦ ἑμᾶς οἱ ἐχτροὶ μᾶς σβήσαν
καὶ τὸ διαλάλησε ὁ καπνὸς τῆς Τροίας,
τὸ ξένο σφάζεις ποῦ σὶδ τζάκι σου ἐκαθόταν.
Ἄκου κι' αὐτὰ γιὰ νὰ φανεῖ καλὰ ποιὸς εἶσαι.
Ἐπρεπε, τῶν Ἀχαιῶν ἂν ἦσουν φίλος,
τὸ βιὸς ποῦ δὲν ἦταν δικό σου, ὡς λές, μὰ τούτου
καὶ τὸ κρατεῖς νὰ φέρεις καὶ νὰ τοὺς δώσεις,
σὲ στέρηση μιὰ ποῦ βρισκόταν κ' εἶχαν χρόνια
μακρὰ ἀπὸ τὴν πατρίδα τους σὶδ ξένα.
Μὰ ἐσὲ δὲ σοῦ βασιτῆ ἢ καρδιά οὔτε τώρα ἀκόμα
νὰ βγάλεις το ἄπ' τὰ χέρια καὶ καλὰ καὶ σώνει
θέλεις νὰ τὸ κρατεῖς στὸ σπιτικό σου,
Κι' ὅμως ἂν ἔθρεφες, ὡς εἶχες χρῆος τὸ γιό μου
κι' ἔσωζες, ὄνομα καλὸ θᾶχες βγαλμένο.
Τὸν καλὸ φίλο οἱ συφορῆς τὸν φανερώνουν,
ὄσο γιὰ τᾶγαθὰ μόνι τους φέρουν φίλους.
Κι' ἂν σοῦ λείπαν τὰ πλούτια κείχε αὐτὸς περίσσια
θησαυρὸς θᾶταν ἄσωστος γιὰ σένα ὁ γιός μου.
Καὶ τώρα πιά οὔτε ἐκεῖνον ἔχεις φίλο,
ἢ ἀπολαβὴ τοῦ χουσαφιοῦ πάει κατ' ἀνέμου
καὶ τῶν γιῶν σου καὶ σὲ τοῦ ἴδιου, νὰ ἢ κατάντια !
Σὲσὲ Ἀγαμέμνονα ἐγὼ λέγω κι' ἄκου :
Ἄν τὸν συντρέξεις, ἄδικο θὰ κάμεις κι' οὔτε
σὲ θεοφοβούμενο ἄνθρωπο μῆτε σὶδ χρῆος

πιστό, μῆτε μὲ καθαρὴ καρδιά καὶ μῆτε
σὲ δίκαιο καλὸ θὰ κάμεις. Καὶ θὰ ποῦμε
ποῦ ὁ ἄνομος σᾶρέσει, ἂν κι' ἔχεις τέτοια θέση.
Μαυτὰ κακὸ νὰ πῶ τοῦ θφέντη μου δὲ θέλω.

ΧΟΡΟΣ

Ἄχ ! ἀλήθεια πῶς τὰ ἔργα τὰ σωστὰ στὸν κόσμον
πάντα γεννοῦν καὶ τὰ σωστὰ τὰ λόγια !

ΑΓΑΜΕΜΝΟΝΑΣ

Μοῦ εἶναι βαρὺ τὰ ξένα κρίματα νὰ κρίνω
κι' ὅμως ἢ ἀνάγκη τὸ καλεῖ. Ντροπή μου θᾶταν,
τὴν κρίση αὐτὴ σὶδ χέρια μιὰ ποῦ πῆρα,
νὰ τὴν ἀποτινάξω. Ἐμένα γιὰ νὰ ξαίρεις
μοῦ φαίνεται πῶς οὔτε γιὰ δική μου χάρη
κι' οὔτε γιὰ χάρη τῶν Ἀχαιῶν τὸ ξένο σου ἔχεις
σφάζει, μὰ γιὰ νὰ μένει σπῖτι σου τὸ βιὸς του.
Στὴ στενοχώρια σου λές ὅτι σοῦ σφύρει.
Ἴσως γιὰ σᾶς τοῦ ξένου σας ὁ φόνος
νᾶναι πρᾶμα ποῦ γίνεται, γιὰ μᾶς ὅμως
τοὺς Ἑλλήνες εἶναι ἀτιμία. Κι' ἂν βγάλω κρίση
πῶς ἄδικο δὲν ἔπραξες, ποῦ νὰ ξεφύγω
ἀπ' τὴν καταλαλιά ; Δὲ θὰ μποροῦσα
νὰ τὸ κάμω. Μὰ ἀφοῦ καὶ βᾶστάξε ἢ καρδιά σου
νὰ πράξεις ἄνομα, βᾶστα ὅσα δὲ σᾶρέσουν.

ΠΟΛΥΜΗΣΤΟΡΑΣ

Ἰωμένα, ὡς φαίνεται, ἀπὸ σκλάβο νικημένος
ἀπ' τοὺς χειροτεροῦς μου παιδεμὲ θὰ λάβω.

ΕΚΑΒΗ

Ἄδικο τάχα, ὕστερα ἀπ' ἓνα τέτοιο κρίμα :

ΠΟΛΥΜΗΣΤΟΡΑΣ

Ἄλοι, σὶδ τέμνα καὶ σὶδ μᾶτια τοῦ ἔργου ἐμένα

ΕΚΑΒΗ

Σοῦ πονοῦν ; Κι' ἐγὼ λῆς πῶς δὲν πονῶ τὸ γιό μου.

ΠΟΛΥΜΗΣΤΟΡΑΣ

Χαίρεσαι, πού με πόμπειψες, κακούργα.

ΕΚΑΒΗ

Δὲν πρέπει νὰ χαρῶ, πού σ' ἐκδικιέμαι ;

ΠΟΛΥΜΗΣΤΟΡΑΣ

Δὲ θὰ χαρεῖς πολὺ. Τὸ κῦμα τοῦ πελάγου

ΕΚΑΒΗ

Στὰ ἑλληνικὰ νερὰ θεὸ νὰ με ταξειδέψει ;

ΠΟΛΥΜΗΣΤΟΡΑΣ

θὰ σὲ θάψει, ἀπ' τοῦ καταρτιοῦ τὴν κούφα ὡς πέσεις.

ΕΚΑΒΗ

Σὲ τέτοιο πῆδημα, ποῖος τάχα θὰ με σπρώξει ;

ΠΟΛΥΜΗΣΤΟΡΑΣ

Μόνη σου θ' ἀνεβεῖς πὰ στὸ κατάρτι.

ΕΚΑΒΗ

Φτερὰ στίς πλάτες θὰ φυτρώσω ἢ μὲ ἄλλο τρόπο

ΠΟΛΥΜΗΣΤΟΡΑΣ

Σκύλα λυσσάρα, θὰ πετᾶςφλόγα ἀπὸ τὰ μάτια.

ΕΚΑΒΗ

Καὶ ποῦθε τῶμαθες πῶς τὴ μορφὴ θ' ἀλλάξω ;

ΠΟΛΥΜΗΣΤΟΡΑΣ

Τῶπε ὁ Διόνυσος, τῶν θρακηγῶν ὁ μάντης.

ΕΚΑΒΗ

Κι' ἐσέ, ἀπ' τὰ πάθια σου δὲ μάντεψε κανένα ;

ΠΟΛΥΜΗΣΤΟΡΑΣ

Μὰ τότες ἔτσι πῶς θὰ μ' ἐπιανες μὲ δόλο ;

ΕΚΑΒΗ

Θὰ πεθάνω εὐτὺς ἢ ἀλλόμορφη ἔτσι θὰ ζήσω ;

ΠΟΛΥΜΗΣΤΟΡΑΣ

Θὰ πεθάνεις καὶ τὸ μνημοῦρι σου θὰ βγάλουν

ΕΚΑΒΗ

Τὸ παρανόμι τῆς μορφῆς μου, ἢ κάτι ἄλλο ;

ΠΟΛΥΜΗΣΤΟΡΑΣ

«Τῆς σκύλας τὸ σημάδι», γιὰ τὰ πλοῖα σημάδι.

ΕΚΑΒΗ

Δίγο μοῦ μέλει μιὰ πού σου ἦπια τὸ αἷμα.

ΠΟΛΥΜΗΣΤΟΡΑΣ

Μὰ καὶ ἡ Κασάντρα σου τοῦ Χάρου εἶναι γραμμένη.

ΕΚΑΒΗ

Φτοῦ ! Θεὸς φυλάξει ! Στὸ κεφάλι σου νὰ πέσει.

ΠΟΛΥΜΗΣΤΟΡΑΣ

Τὸ ταῖρι τουτουνοῦ, ἢ ἀλόχη, θὰ τὴ σφάζει.

ΕΚΑΒΗ

Ποτές μὴν πάθει τέτοια τρέλα ἢ Τυνδαρίδα !

ΠΟΛΥΜΗΣΤΟΡΑΣ

Καὶ σὲ σένα τὸν ἴδιο, πελέκυ θὰ πέσει.

ΑΓΑΜΕΜΝΟΝΑΣ

Ἐ, σὺ τρελάθεις ; Θεὸς νὰ πάθεις κι' ἄλλα ;

ΠΟΛΥΜΗΣΤΟΡΑΣ

Σφάξε με. Στὸ Ἄργος στὸ λουτρό θὰ βρεῖς τὸ Χάρο.

ΑΓΑΜΕΜΝΟΝΑΣ

Παιδιὰ δὲν τὸν γκρεμίζετε ἀπὸ μπρός μου ;

ΠΟΛΥΜΗΣΤΟΡΑΣ

Πονεῖς πού με ἀκοῦς ;

ΑΓΑΜΕΜΝΟΝΑΣ

Δὲν τοῦ φράζεις τὸ στόμα ;

ΠΟΛΥΜΗΣΤΟΡΑΣ

Φράξτε το πιά. Ὅσα εἶχα νὰ πῶ, τᾶπα.

ΑΓΑΜΕΜΝΟΝΑΣ

Μιάν ὥρα ἀρχήτερα σὲ κάποιο ἐρημονῆσι
δὲν τὸν πετᾶτε; ἡ γλῶσσα του ποῦ ἀποδιαντράπη
Κι' ἐσὺ τοὺς δυὸ νεκροὺς σου πήγαινε νὰ θάψεις.
ἄμοιρη Ἐκάβη. Κ' εἶναι ἡ ὥρα πιά νὰ πᾶτε,
Τρωαδίτισσες, ἴστων ἀφεντάδων σας τὶς τέντες.
Γιατὶ σηκώθη βλέπω πρῦμο ἀγέρι
γιὰ τὸ ταξεῖδι. Καὶ μὲ τὸ καλὸ νὰ πᾶμε
στὴν πατρίδα γλυτωμένοι ἀπ' τοὺς κόπους
κι' ὅλα νὰ τᾶβρουμε καλὰ στὸ σπιτικό μας.

ΧΟΡΟΣ

Κοπέλες, ἀμέτε στὰ λιμάνια, στὶς τέντες
τῶν ἀφεντάδων σας, κι' ἀρχῆστε πιά τὸ μόχτο
τῆς σκλαβιάς. Μοῖρα σκληρὴ τὸ θέλει.

ΤΕΛΟΣ

Κηφισιά. Ἰούλιος 1927.

Ἡ ΕΚΑΒΗ θὰ ἐκδοθῆι σὲ Βη ἐκδοση σὲ 1000
ἀντίτυπα πολυτελείας μὲ πρόλογο γιὰ τὴν ἀρχαία τρα-
γωδία, σημειώματα, σχόλια, παραλλαγές κ. ἄ.

Ὅσοι θέλουν νὰ ἐγγραφοῦν σαυτὴ τὴν ἐκδοση
πρέπει νὰ στείλουν τὴ δήλωση στὸν

κ. Ἀπόστολο Μελαχρινό.

Κηφισιά Δεβίδη 5

Τιμὴ κάθε ἐγγραφῆς Δρ. 100.

ΔΡΑΧΜΕΣ 40